MOKSLAS ✡ MENAS LITERATŪRA

B. Pūkelevičiūtės "Aštuoni lapai"

M. BERNOTAVIČIŪTĖ - JONYNIENĖ, Kanada

"Aš einu per tą pavasarišką žemę — ir mano širdis pilna giedros ir džiaugsmo; kad turiu akis regėti, kad turiu rankas apglėbti, kad turiu kelius parklupti ir už visa tai dėkoti! Kad esu atbaigtas ir nesudarkomas, kad esu — nuostabus kūrinys.

Ir žinau, kad tik dabar, kai neliko akmens ant akmens, kai viskas subyrėjo dulkėm ir išsisklaidė pelenais — kad tik dabar, toj pačioj žemėj, aš imsiu kasti savo pamatus ir kelti savo sienas.

Šiandien aš švenčiu savo Velykas. Pačias didžiąsias Velykas".

Praregėjimas Pasijos dienų savaitėj

Šiais kupinais patoso žodžiais galima būtų susumuoti B. Pūkelevičiūtės romano vedamąją mintį ir turinį. Ilgai glūdįs pasąmonėje klausimas — "Kas esu aš, kas yra realusis gyvenimas" — pagaliau randa sau atsakymą. Gal teisingiau romano herojė akivaizdžiai praregi, jog tik jinai pati, o ne tėvai, mokytojai ar pašaliniai sugebės atrasti jiems įtikimą atsakymą. Per aštuonetą Pasijos laikotarpio dienų, praleistų neįsivaizduojamo košmaro sūkury, jauna mergaitė pasidaro sau žmogumi — moterimi. Praregėjimo skausmai brutalios tikrovės akistatoj netenka, tiesa, savo aštrumo. Atsiranda praraja tarp išgyventos vaikystės bei gimnazijos dienų ir esamojo laiko. Manau, kad veikalo kompozicija (du pasakojamieji planai) yra autorės paimti tam tikslui, kad ryškiau parodytų, kaip karti tikrovė negailestingai laužia žmogų, nežiūrint jo vaikystės bei auklėjimo įtakų.

Turinio vedamąją giją sudaro Dancigo įvykių kronika, per pinta vaikystės bei jaunystės išgyventų prisiminimų epizodais. Lyg didesniam efektui išgauti, lyg suteikti veikalui didesnio pakilimo, autorė įveda trečią kompozicinį elementą, — parašytas Šventraščio stiliumi, atitinkančias kiekvienos Didžiosios savaitės dienos mintį, poemas. Šis užmanymo, kaip sakytų teatralai, mostas, išskiria B. Pūkelevičiūtės knygą iš lietuviškos prozos neambicingos aprašymėlių grandies. Į mūsų rašytojų šeimą įžengia viešnia su neabejotinai svariu įnašu ir polėkiu.

Perėjimas į prozos sritį ir pasakojimas keliais planais

Jieškojimas savojo aš, ar teisingiau įdiegtų auklėjimo vertybių pervertinimas, jieškojimas pusiausvyros taško chaotiškame pokario pasaulyje, nustatymas savojo santykio su žmogumi ir Tvėrėju, nėra naujos temos B. Pūkelevičiūtės kūryboje. Jos visos rado pirmą ir nebepakartojamą atgarsį jos debiutinėje knygoje "Metūgėse". Stokojo, galbūt, tos knygelės skyriams ryškesnės kompozicijos, nevisuomet įstengdavo autorė atskleisti neišsitekimą savyje per kontrastuojančių poetinių vaizdų rezginį, bet ir tada atidesnis skaitytojas galėjo konstatuoti, kad B. Pūkelevičiūtės žodis yra šviežias, o kūrybinės tikrovės perteikimas savitas. Perėjimas į prozos sritį prislopino verianti dramatinį šauksmą, giedimą "Metūgių" posmuose, bet kartu suteikė jos giesmei platesnę harmonizaciją. Reikia pasidžiaugti, kad autorė mokančiai pasinaudojo vakarų literatūroje plačiai vartojamom kompoziciném naujovėm (pasakojimas keliais planais). Šis rašymo būdas anaiptol neskaldo knygos į palaidų fragmentų kratinį. Pajungusi intrigos plėtotę beveik klasiškiems vietos, laiko ir veiksmo vienumams, autorė neišvengiamai turėjo pasirinkti šį gręžimo praeitin metodą (filmuose įsipilietinusį vadinamaisiais "flash-back"), kad išryškintų savo personažų vidinę tragediją, ar daugiau — likimo skriaudą, ištikusią milionus benamių tremtinių. Griuvėsių ir siautėjančio gaivalo fono sugretinimu su "kai upės plukdo nesudrumstą vandenį, kai laukai brandina šviesų javą, kai geros žvaigždės visus keleivius parveda namo", elegišku fonu sąmoningai ar nesąmoningai negyva raide skambančiais bibliniais "vedamaisiais", B. Pūkelevičiūtė sugeba tikru dramatiškumu pavaizduoti išvietinto žmogaus dalį.

Ne bejėgis verkšlenimas priešais prisiminimų griūtį

Ir keista, knygoje nesijaučia nihilistinės, pirmaisiais pokario metais pasaulyje įsigalėjusios, kartėlio, nusivylimo žmogumi, nuotaikos. Vaizdų raiškumas, kaleidoskopinis jų kaitaliojimasis, tikros detalės įsmigimas atminty, puslapių puslapiuos užtinkamas "flash-back" epizoduose, nėra bejėgis verkšlenimas

Birutė Pūkelevičiūtė

žmogaus priešais prisiminimų griūtį. "Jums reikės išpirkti kraujo palikimą — savo pirmgimystę, vyšnių sodų baltą žydėjimą ir visas džiaugsmingas vaikystės Velykas", (psl. 386) kalba jos pamokslininkas iš arkikatedros-bazilikos. Ir tos "gentkartės skolos", rašytojos žodžiais, įsisąmoninimas bus tuo akstinu, kuris padėjo B. Pūkelevičiūtei išvengti nevilties akcento, o taip pat išeiti iš muštųjų takelių kuriais iki šiol tebeklampoja mūsų proza, vaizduojanti nepriklausomo laikotarpio gyvenimą.

Pirmas meilės žodis Kaunui

Ar tai ne pirmas meilės žodis Kaunui, kuris dešimtimis metų buvo juodinamas kaip išeikvotojų, karjeristų ir tipelių landynė. Atsisakydama tiek sentimentalizmo bei idealizmo, tiek tariamai europietiško sovietiško cinizmo, autorė sugebėjo duoti platų, objektyvų ir alsuojantį gyvybe Nepriklausomos Lietuvos gyvenimo vaizdą. Moterišku pastabumu, teisingos detalės užfiksavimu, autorė sukaupė į "Aštuonis lapus" milžinišką dokumentalinę medžiagą, kuri mūsų kultūriniam ir socialiniam gyvenimui tirti kada nors turės neabejotinai didelės reikšmės.

Sugebėjo išsivaduoti iš reportažinio stiliaus

Ar tai vaizduodama pirmąją viešnagę Palangoj, ar Dievo Kūno procesiją Kaune, ar Eucharistinį kongresą — autorė sugebėjo išsivaduoti iš reportažinio stiliaus ir perteikti mums įvykio antspaudą, jo didingą atmosferą — neužfiksuojamą filmos celuloide. Todėl šyptelėjau, perskaičius vieną atsiliepimą—knyga nerekomenduotina jaunimui. Aš tikiu, jog kiekvienas jaunas žmogus anksčiau ar vėliau pajunta nenugalimą norą giliau pajusti savo tėvų sieles, pažinti jų jaunystės dvasinius polėkius ir gyvenimą. Ir "Aštuoni lapai" bus toji medžiaga, kurią studijuodami, galės pažinti ir pamilti savo tėvų gimtąjį kraštą. Nes B. Pūkelevičiūtės plazdantis, vietomis patosiškas, žodis, daugiau sakys jiems, negu Motūzų filmos ar nublukę laisvės metų atvirlaiškiai. Jie tikės, kad "Kauno pavasaris yra žibuoklių spalvos"...

Trečia dimensija realistinės tikrovės pagavai

Taikliu sąvygos užgavimu autorė pažadino lietuviškos knygos skaitytojo pasąmonėje tūkstančius ataidžių ir, kaip Putino veikalas, pasidarė vienos gentkartės knyga. Pranašioji "Aštuonių lapų" jėga yra toji, kad jos autorė nuoširdžiai myli visa, kas praėję, godžiai prisirišusi prie gyvenimo ir sugeba savo gaivalinga tikėjimą buitimi perteikti skaitytojui. Jusdama gyvenimo tvinkčiojimą, visa savo juslinga esybe, B. Pūkelevičiūtė suteikia savo realistinei tikrovės pagavai trečią dimensiją — lyrišką impresionistinį raibuliavimą. Nors knygoj nėra daug personažų, jos žmonės gyvi. Tatai paaiškinama galbūt aplinkybe, jog "Aštuoni lapai" nėra tezinis romanas. Jis neperša pasaulėžiūrinės krypties: "Rusas man visada paliks neįminama mįslė. Aš ir šiandien klausiu savęs, kaip tada Christel balkone: kokie jie — tie rusai?

Ir koki — mes visi?

Nepažįstami vieni kitiems ir nepažįstami sau.

Išsviesti tuštumon, kaip žvaigždynai — skriejam ir sukamės kibirkščiuojančiais ratais, pirmo jo judesio ranka pastūmėti ir nebesulaikomi. Sušvitę, lyg žaibai, dviejų jėgų grumtynėse — pakaitomis jas išpažįstame ir abiejų vienodai geidžiam".

Užfiksuoti žmoniškumo apraišką

Šis įsisąmoninimas, kad kiekvienas žmogus ir net kiekvienas individas sau pačiam yra nepažįstama mįslė, paaiškina knygos platų humaniškumą. Nežiūrint piktos patirties, susidūrus su siautėjančiu gaivalu Dancige, autorė anaiptol nepasiduoda tendencingai beatodairiai juodinti sovietinius karius. Priešingai, ji skuba veikiau užfiksuoti kiekvieną žmoniškumo apraišką — portaturiečio ašaras ar lakūno rankos paspaudimą: kiekvieną detalę, liudijančią apie gėrio prado egzistenciją pasaulyje. Tas sugebėjimas įžvelgti gilesnį vidų iš pažiūros atsitiktiniuose reiškiniuose — užkluptas tėvas besimeldžiant, Dieduko Švento Jono paveikslėlis, Christel klausimas balkone — liudija apie autorės gilią pagarbą žmogui — dovaną, be kurios neišauga joks didelis rašytojas.

Ko dar trūktų?

Galima būtų tačiau prikišti B. Pūkelevičiūtei, kad (gal perskubėjimą rankraštį patiekti konkursui) jinai nepakankamai išryškino savo pagrindinio personažo dvasinės raidos po Dancigo pergyvenimų. Skaitytojas supranta ir tiki šio personažo sieloj glūdinčiu jieškojimu artimo žmogaus, brolio, tėvo, jis prisiima be kritikos jos meilės išpažinimą gyvenimui ir Didžiojo Penktadienio nakties įžodį, bet jam apmaudu, jog autorė nesudarė jokių situacijų, kur ši moteris veiksmu galėtų įrodyti savo apsisprendimą kovoti už savyje įprasmintas tiesas. Mes tikime, kad B. Pūkelevičiūtės pagrindinis personažas jieško žmogiškumo kibirkšties, ilgisi vakarų laisvojo pasaulio, bet jo pasaulėžiūrinis apsisprendimas yra greičiau deklaratyvinio pobūdžio. Jei autorė būtų pailiustravusi dar konkrečiau savo pagrindinio personažo dvasinį triumfą, jos veikalas būtų įgyjęs visai kitokį svorį; prasilaužęs iš autobiografinio kevalo, būtų galėjęs reprezentuoti mūsų prozą pasaulio knygų rinkoje.

Kompozicija ir stilius

Veikalo apimtis, jo užmanymo platumas, leidžia pastebėti kaikurių kompozicinių trūkumų bei stiliaus nelygumų, neišvengiamų, tiesa, nuspėjant sąlygas, kuriose ši knyga buvo kuriama. Prie pirmųjų tektų, mano manymu, prikišti "sankabų" tarp danciginių epizodų ir vizinių prisiminimų netvirtumą. Taip, sakysim, Didžiojo trečiadienio dideliu dramatiniu įtempimu parašytą dienos įvykių kroniką, seka labai vykusiai įjungta "Žeručių" įžanga. Personažas pasiduoda miegui, kuris ateina kontrastingu lėtumu, letargišku tempu. Tačiau įpusėjus tą skyrių, skaitytojo pojutis, jog jisai stebi sapną, tolydžio silpnėja. Įvedimas vaikystės draugės Ninos atrodo visiškai nereikalingu. Ir, galbūt, autorei asmeniškai mieli prisiminimai, kaip stiklo šakelių kolekcijos, neberanda vidinio pateisinimo. Kažkaip vel tui lauki, kad per lyrišką nuotaiką prasimuštų išgyventos dienos pazarai.

Fotokameros akis ir debiutantiškas filosofavimas

Iš viso atrodo, jog B. Pūkelevičiūtė buvo nusistačiusi Dancigo įvykius perteikti kiek galima objektyvia, neužinteresuot fotokameros akimi. Tačiau savo nusistatymo neišlaiko ir dažnai pasuka į debiutantiškai skambantį filosofavimą: "Man Dancigas išaugštino meilės slėpinį: dabar aš tikrai žinau, kad vyro ir moteriškės meilė yra šviesi visose apraiškose. Nes šventvagiška ranka nesikesina į bevertę šukę" (psl. 373). Ir toliau — į politines aliuzijas (psl. 320). Norėtųsi, kad ruošdama antrą laidą (o jos visa širdimi šitam veikalui linkėčiau), autorė kritiškiau pažiūrėtų į panašių sentencijų reikalingumą, o taip pat ir į perkrovimą prisiminimų detalėmis ("Rytmečio akvarelėse" ir "Žeručiuose").

Įvadinių eilėraščių ritminė proza

Atskirą žodį reiktų tarti apie ritmine proza parašytus įvadinius eilėraščius. Atrodo, kad autorės norėta per Šventraščio ir liturginių kūrinių studijas įsijausti ir perteikti skaitytojui kiekvienos Didžiosios savaitės dienos prasmės nuotaikas. Verbų sekmadienis, Didysis trečiadienis, Didysis penktadienis, Velykos liudija apie autorės pajėgumą organiškai savais vaizdais duoti pajusti skaitytojui savąsias religines emocijas. Tačiau likusių skyrių poemos proza per nelyg skamba knygine, skolinta intelektualine medžiaga, rezonuojančia galbūt liturginės literatūros žinovų sąmonėse, bet neturinčia ataidžio eilinio skaitytojo širdy. Panašūs bandy-

(Nukelta 3 pusl.)

Francis Jammes

MANO ANGELE

Mano angele, kurs mane sergsti, kurį palikau
Dėl to kaip baltos alyvos kūno gražaus,
Aš vienišas šiandie. Laikyk mano ranką rankoj savoj.

Mano angele, kurs mane sergsti, kurį palikau,
Kai vasaros džiaugsmo pilstė jaunystės jėga,
Nuliūdęs aš šiandie. Laikyk mano ranką rankoj savoj.

Mano angele, kurs mane sergsti, kurį palikau,
Kai rudenio auksą eikvodamas kojom taškiau,
Suvargęs aš šiandie. Laikyk mano ranką rankoj savoj.

Mano angele, kurs mane sergsti, kurį palikau,
Kai sningant ant stogų svajojau, mąsčiau,
Svajot nebemoku. Laikyk mano ranką rankoj savoj.

Vertė A. Tyruolis

Francis Jammes, prieš keturiasdešimt metų miręs prancūzų poetas, nusižemėjimo nuoširdumu artimas Paul Verlaine. Jis laikomas vienu krikščioniškiausių prancūzų poetų, kaip Puškinas rusų.

A. T

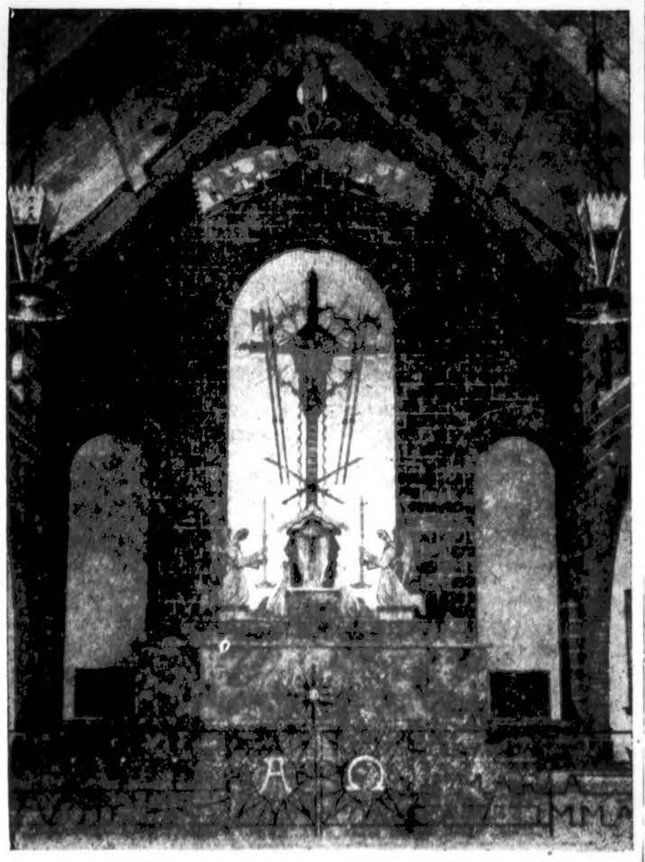

Didysis altorius su suvalkiečių kryžiumi
East St. Louis lietuvių bažnyčioj; pagal arch. P. Muloko projektą

Kultūrinė kronika

● **Vaclovas Zakarauskas,** kanauninkas, laikraštininkas ir visuomenininkas lapkričio 6 d. švenčia 50 m. amžiaus sukaktį. Yra gimęs 1906 metais Pievelių kaime, Rumšiškių valsčiuje. Mokėsi Aušros gimnazijoje. Teologijos studijas išėjo Vyt. Didžiojo universitete ir buvo įšventintas kunigu 1931 m. (šiemet atšventė sidabrinę sukaktį). Paskirtas į Kauno baziliką vikaru, daugelį žavėjo savo pamokslais per radiją. Buvo Aušros Berniukų ir Mergaičių gimnazijų kapelionas, pavasarininkų vyr. dvasios vadas, Augsburgo lietuvių

Kan. V. Zakarauskas

gimn. kapelionas, Amerikos Lietuvių Vargonininkų s-gos dvasios vadas. Šiemet sueina 30 metų, kaip bendradarbiauja spaudoje. Buvo "Žiburių" vyr. redaktorius Augsburge, "Muzikos Žinių" vyr. redaktorius Chicagoje, "Tėvynės Sargo" redakcijos narys. Dabar vikarauja Šv. P. Marijos Gimimo parapijoje Chicagoje ir tenai dėsto lituanistinius dalykus parapinėje mokykloje.

● **Milton Stark,** "Lietuvių Dienų" žurnalo angliškos dalies redaktorius, artimai bendradarbiauja su lietuvių kilmės žurnalistu ir leidėju **R. W. Keyserlingk,** kuris yra kanadiečių žurnalo "The Ensign" vyr. redaktorius ir leidėjas. Spalio mėn. 15 d. numeryje įdėtas puikus Milton Stark straipsnis **apie lietuvių literatūrinius laimėjimus tremtyje.** Kartu su straipsniu eina ir šių rašytojų nuotraukos: Vinco Ramono, Alės Rūtos, Jono Aisčio ir Antano Vaičiulaičio. Tai jau antras M. Stark straipsnis tame žurnale. Pirmasis buvo apie latvių literatūrą. M. Stark yra parašęs straipsnį ir apie estų literatūrą, kuris netrukus pasirodys tame žurnale. Šis žurnalas išeina du kartus į mėnesį ir visais atžvilgiais yra įdomus ir mums artimas. Kas [illegible] kad ir pats redaktorius bei leidėjas yra lietuvių kilmės. Žurnalo adresas: "The Ensign", 425 St. Sulpice St., Montreal Que., Canada. Prenumeratos kaina metams AJV-se: 4.00 dol.

● **Aleksandras Dičpetris,** šį rudenį sulaukė 50 m. amžiaus. Yra gimęs Linkuvoje, Šiaulių apskr., 1906 m. spalio mėn. 18 d. Baigęs Teologijos-Filosofijos fakultetą mokytojavo Rietave, Kupiškyje, Pilviškiuose, Šilalėje, Eržvilke, o tremtyje — Blomberge. Iš Vokietijos emigravo į Angliją. Periodinėje spaudoje bendradarbiauja nuo 1925 m., daugiausiai eilėraščiais. Išėjo jo atskiras eilėraščių rinkinys — Dalios karoliai (1930), be to — išėjo jo paruošta geografijos popularizacija — Lietuva, tėvynė mūsų.

● **Šatrija apie Pūkelevičiūtės Lapus.** Šatrijos Meno draugija Česl. Grincevičiaus bute turėjo posėdį, kuriame buvo nagrinėjama premijuotoji B. Pūkelevičiūtės knyga "Aštuoni lapai".

Referavo A. Šimaitienė. Pagyrė imantrią, nuoseklią veikalo kompoziciją, dvelkiančią naujumu.

Šalia individualių personažų, veikale dar yra trys kolektyviniai: lietuvių, vokiečių, rusų tautos. Autorė jas taikliai apibūdina.

Autorės sakinys lengvas, grakštus, pagal situaciją. Niekada nėra dirbtinai kapotas.

Gyvi aprašymai, gilus įžvelgimas į žmogaus sielą. Autorė puikai naudojasi kontrastų ir palelių priemonėmis.

Autorės plunksna sugeba suvikti gyvybės daiktams ir paprasčiausiems reiškiniams, pvz. vienuo pašto laikrodžio aprašymas ar virtuvės nuotaikų perlavimas prieš atlaidus.

Autorės kūrinys platesnės apimties, duodamas epochos vaizdas ir tai dienoraštinio pobūdžio kūriniui duoda teisės eiti romano kategorijon, ypač kad stilius jį iškėlė į pirmaeilių, premijuotų romanų tarpą.

Tęsiant diskusijas kalbėjo D. Lipčiūtė, B. Račkauskas, Pr. Razminas, kun. dr. V. Rimšelis, kun. V. Bagdanavičius, kun. A. Grauslys, kun. dr. A. Baltinis, Č. Grincevičius, kun. dr. J. Prunskis.

Visi pritarė, kad veikalas augštos vertės. Daugeliui atrodė, kad pati pabaiga nėra pilnai išbaigta, romano herojės pabudimas, nėra pilnai išryškintas.

Autorė yra poetė ir teatralė, ir jai sekasi stiliuje išgauti puošmenų, kurių daugelyje autorių nerandama.

Tremtyje — vienas geriausių kūrinių. Pažįstantieji asmenis, kurie vaizduojami knygoje, tvirtino, kad autorei labai tiksliai pasisekė perteikti gyvą žmogų, ryškų vietos aprašymą. Iš kitos pusės — vietų vaizdavime ji neperteikia plikos fotografijos, bet savaip sodriai ir vaizdžiai atkuria.

Autorei puikiai pasisekė atkurti ano laikotarpio išgyvenimus. Tačiau dar gyvenimas turės įrodyti, kiek autorė turės talento sukurti naujus personažus, ne atkurti kas matyta ir pergyventa.

Pažymėjus, kad "Aštuoni lapai" galbūt neturi stiprios intrygos, neturi tų įprastų romantinių posmų, bet yra turtingas sakiniu, kelta mintis, ar tik šis kūrinys nebus išsilaisvinimo reiškinys iš mūsų priimtos romano sąvokos, naujų krypčių ieškant.

"Aštuoni lapų" kūriny daug lyrinių elementų, mažiau epinių, taigi kūrinys turi daugiau dienoraščio kaip romano pobūdį.

● **A. Rinkūno** "Kregždutės" pirmoje dalyje antrąjį laidą jau [illegible] iš spaudos. Viršelis ir elementarinė dalies iliustracijos pieštos dail. T. Valiaus. Išleido spaudos bendrovė "Žiburiai". Šioje dalyje yra elementorius, skaitymai, aplinkos pažinimas ir metodinės pastabos. Pirmoji "Kregždutės" elementoriaus dalis buvo išparduota per trejus mokslo metus. Šioje naujoje laidoje yra labai patobulintos iliustracijos, perrašyti naujai kaikurie puslapiai, kuriuos autorius rado ar recenzentai nurodė kaip persilpnus; bandoma geriau sutvarkyti mokymąsi žodžių su minkštinamuoju "i". Antroji knygos pusė — skaitymai ir aplinkos pažinimas — nesusilaukę didesnių priekaištų perspausdinama mažai ką tepakeitus.

RUDEN. ŽAIZDOS VANDRAVOJIMAS

DR. JONAS ADOMAVIČIUS, Chicago, Ill.

Rudenį ir pavasarį skrandžio žaizda vandravoti pradeda; išalkus bei už vienos-kitos valandos pavalgius skrandžio plote skausmai atsiranda; jie, ko nors lengvesnio paėmus bei pieno ar valgomosios sodos užgėrus, tam sykiui liaunasi.

Skrandžiu negaluojančių-/jų patyrimas

Vienas džiaugiasi, o kitas nerimsta

Vėliausios laboratorijose ir klinikose atliktos studijos paryškino skrandžio ir dvylikpirštės žarnos žaizdų atsiradimo kelius. Iki šiol jie buvo labai migloti. Dabar jau aiškėja tų žaizdų skirtingumas. Ypač jų nevienodas pasidavimas gydymui vaistais bei operaciniu būdu jas tvarkant yra gerai išstudijuotas. Žiūrėk, vienas nuoperuotasis puikiai besijausdamas net kitus savo draugus skrandininkus operuotis masina, o kitą dėl tokios pat žaizdos nuoperuotą senos bėdos tebekamuoja. Toks maždaug panašiais negalavimais tebesiskundžia, kaip ir prieš operaciją, kad skundės. Žmogui pasidaro neaišku: kodėl jis kenčia — juk jam žaizda prašalinta?! Čia ir yra visa bėda: dėl žaizdos operuodamas ligonį chirurgas visada išpjauna du trečdalius skrandžio, jei ne daugiau. Jei taip jis nesielgtų, tai tuojau po operacijos nauja žaizda šalia buvusiosios atsirastų. Ypač jaunieji skrandininkai šios tiesos neturėtų pamiršti ir konservatyviu gydymu pilniausiai pasinaudoti, nes taip anksti praras ti skrandį yra ne juokai. Šiam krašte operuotų skrandininkų statistikos tvirtina, kad pusė visų dėl skrandžio ar dvylikpirštės žarnos žaizdų nuoperuotųjų daugiau ar mažiau tebevargsta. Tokiems pavalgius dieglių pavidalo skausmai viduriuose atsiranda, jie pablykšta, jiems bloga darosi, juos silpnumas varginą, prakaitas pila ir galvą dažnai jiems skauda.

Susirgęs greit ir gerai tvarkykis, kitaip besielgiant prasidės tragedija

Nevienodai žaizdos atsako ir jas konservatyviai, atseit vaistais, gydant. Nesklandaus žaizdos gijimo priežastis gali glūdėti tiek ligonio, tiek gydytojo pusėje. Jokiu būdu čia visada vienos pusės negalima kaltinti. Štai vienas neoperaciniu būdu besigydydamas kelių savaičių bėgyje pasveiksta, o kitas — to kia pat žaizda besirūpindamas nustuzinį gydytojų pereina, kol šiaip taip apsilopo. Ne vienam tokia negerovė net keletą metų užsitęsia. Kitas su ja ir visą savo amžių pravargsta, mat, jam dėl vienokios bei kitokios priežasties savo minėtų žaizdų prideramai sutvarkyti nepavyksta. Nusiskundimams ilgėliau užtrukus, prasideda tragedija — žmogus pradeda nerimauti, manydamas pas jį vėžį atrėpliojant. Ypač rudens metu, kaip dabar, tokie žmonės pradeda labiau savomis bėdomis skųstis. Pažiūrėkime, kaip gi mūsų žmogus gali su tokiomis ligomis rudens metu vandravoti, pradėjusiomis žaizdomis tvarkytis.

Žaizda užgys ir nepasikartos tik tada, kai sergąs sau žmogum pataps

Imkim atvejį, kada žaizdos su kelti negalavimai greitai pranyksta besigydant konservatyviškai. Tai dažniausiai atsitinka pajėgiam gydytojui prižiūrint ligonį. Toks ligonis, norėdamas pagyti, pildo visus nurodymus ne vieną dieną per savaitę, bet visą savo amžių. Juk tikrai bloga, kai žmogus Šv. Raštą skaito visai Josios dvasia negyvendamas. Tokiais skaitytojais yra pragaras grįstas. Nekitaip ęsti ir su skrandininku patyrusio gydytojo nurodymus išklausančiu, o namuose tik iš dalies juos prisimenančiu ir vos mažą dalį reikiamų pastangų žaizdos gydymui dedančiu. Tokiais nevykėliais visi šios žemės vargo keliai nukloti. Taip save į rankas nepaimančiųjų ašaromis čionykščiai pralobėliai savas kojas plaunasi. Na ir plausis jie jas, na ir išnaudos jie mūsų žmogų tol, kol pastarasis, sau žmogumi patapęs, pradės gamtos įstatymų paisyti. Nieks, pavyzdžiui, nesidžiaugs geru ir greitu skrandžio žaizdos susitvarkymu, kuris normalų dienos davinį per šešis kartus higieniškai nesuvalgys, kuris nemes rūkęs bei nesiliaus girtuokliavęs ar kuris, savo gyvenimą ramiai vesdamas, reikiamų vaistų nepriiminės tvarkingai.

Stačiai valgysi — sirgdamas gyvensi

— Ko aš ten eisiu pas tą gydytoją, — vis vien žinau ką jis man pasakys; jis uždraus man rūkyti — didžiausią gyvenimo malonumą man atims; geriau aš jau pakentėsiu su tuo skrandžiu ar eisiu pas nuolaidesnį, — sako tulas pagyti nepasirengęs skrandininkas. Na ir didina jis savus nervus prie proferanso per naktis, na ir suodina jis savo bei artimo plaučius, skrandyje rūgštį didindamas, per dienas. O kai tokiam priseina sėsti valgyti, tai jis stačias taip skuba, kad tik kąsnį nurijęs prisimena, jog jo nesukramtė. Po to, žinoma, nieko kito nepaliekа, kaip tik gydytojo duris ir savas kišenes varstyti be paliovos, reikiamos naudos nesulaukiant. Ir nesulauks toks mūsiškis jos — mat, jam pilnavidūrė lietuviška galva persunki jo pečiams liko: jis ją į lengvesnę tai kosi iškeisti, — jis jau nesuvokia, jog, augščiau minėtų, gijimui būtinų gamtos reikalavimų neišpildžius, žaizdos neišsigydysi reikiamai. Be saiko darbe bei valgyje skubėdamas ir jokių pastangų reikiamam žaizdos gijimui neparodydamas, toks mūsiškis visą gydymo darbą, vien tabletei paveda. Pastaroji, neprigulinčių jai teisių gavus, skrandininką netrukus suriečia, jį lovon guldo ir pamažu, šaltai ramų patalą begęstančiam rengia.

Taigi, skrandininkui jau šiandien turi būti aišku, jog jis privalo subrendusio žmogaus galvą ant savo pečių nešdamas per gyvenimą žygiuoti. Jokiu būdu jis negali nendrele svyruoti, jei jis nori pakenčiamai gerai savo dienas, tiek sveikas būdamas tiek susirgęs, praleisti.

Rev. Charles Kolek, OSB
Čekų benediktinų spaudos direktorius Chicagoje.

Krautuvėje "MARGINIAI" adresu: **2511 W. 69th Str., Chicago 9, Ill.**, galima gauti gražiausi liaudies meno išdirbiniai, knygos, žurnalai, taip pat galanterija.

KRONIKA

● **Viktoro Kamantausko** jau nebeturime penkeri metai: mirė 1951 m. lapkričio 1 d., turėdamas 52 m. amžiaus. Velionis buvo davęs visą eilę veikalų kalbos klausimais (Kirčio mokslas, Anglų kalbos gramatika) ir labai daug vertimų; rašė taipgi mūsų jaunimui (Jaunam moksleiviui, Praktiškas etiketo vadovėlis).

● **Dana Stankaitytė**, sopranas, savo skambų balsą toliau lavinanti Alodijos Dičiūtės studijoje, amerikiečių publikai dainavo Chicagos Muzikos Menų klube. Ji gražiai atliko Schuberto, Strausso, Verdi, Puccini, Kirkmano kūrinius, pridėdama ir lietuvių kompozitoriaus Tallat Kelpšos — Mano sieloj šiandien šventė.

● **Kun. A. Liepinis,** jei dar gyvas yra Lietuvoje, šiemet lap kričio mėn. 3 d., švenčia 60 m. amžiaus sukaktį. Gabus ir taurus lietuvis, kaikurį laiką kapelionavęs Panevėžio mokytojų seminarijoje ir paruošęs spaudai medžiagą tikybos pamokoms — "Katekezės", kurių išėjo trys dalys. Plataus pritaikymo rado ir jo pavyzdžių rinkiniai pamoks lams ir prakalboms, pavadinti "Kitų pėdomis". Jų išėjo trys tomai. A. Liepinis buvo ir savaitraščio "Panevėžio Balsas" redaktorius.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ IR RUSIJĄ

per didžiausią firmą Amerikos kontinente

J. KAMIENSKI - JANIQUE TRADING CO. atidarė naują ofisą Chicagoje.

J. KAMIENSKI
JANIQUE TRADING COMPANY

2551 W. 63rd St., Chicago 29, Ill. Tel. HE 4-2380
2314 W. Chicago Ave., Chicago 22, Ill., BR 8-6780

Kiekvienas siunčiamas pakėtas yra pilnai apdraustas. Svoris ribuojamas iki 22 svarų paprastu paštu arba oro paštu. Pristatymo laikas oro paštu — 2-3 savaitės. Paprastu paštu — 2-3 mėnesiai.

Jūsų giminės Lietuvoje gaus siuntinius absoliutiškai be jokių primokėjimų.

Ofisas atdaras kasdien nuo 12 dieną ir 8 val. vak.
Per Parcels to Russia

Chicago Savings and Loan Association naujai statomas namas, kuris bus baigtas šių metų gale.

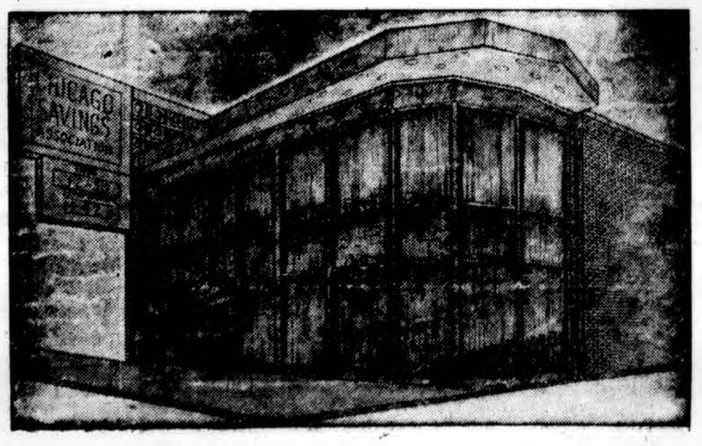

Mes iš anksto kviečiame visus atsilankyti į mūsų naujojo namo šaunų atidarymą (Grand Opening, įvykstantį 1957 m. sausio mėnesį.

Saugiausia ir pelningiausia vieta taupomiems pinigams laikyti yra apdraustose taupymo bendrovėse, kuriose kiekvieno taupytojo indėliai yra pilnai apdrausti iki $10,000 Jungtinių Valstybių valdžios. Visos bendrovės, turinčios šitokius apdraudimus yra vienodai saugios. Visos stropiai valdžios įstaigų prižiūrimos ir visos turi atidėti vienodai reikalaujamų sumų atsargas, bet daugumas atideda daugiau, negu reikalaujama. Skirtumas yra tik toks: kai kurios bendrovės yra patogesnės taupytojui, visada išmokėjo ir išmoka aukštesnius dividendus ir teikia pelningesnius ir naudingesnius patarimus.

Chicago Savings nuo pat savo įsikūrimo 1924 m. per daugiau, negu 32 metus, visada išmokėdavo taupytojams visas taupymui įdėtas sumas su aukštais dividendais. Kas liečia pelningus patarnavimus — tai Chicago Savings yra viena iš nedidelio skaičiaus tų bendrovių, kurios nemokamai teikia patarnavimus, iškeičiant čekius, apmokant šeimų sąskaitas ir atliekant kito kias pinigines operacijas.

Chicago Savings b-vė, sąžiningai ir ekonomiškai prityrusių liet. tvarkoma, padidino savo turtą daugiau negu iki $18,000,000. Kviečiame visus pas mus į mūsų pažangią, tvirtą finansinę įstaigą. Gyvenantieji toliau gali taupyti laiškais — atsiklauskite.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
6234 South Western Avenue Tel. GRovehill 6-7575 Chicago, Illinois

CURRENTLY — AUKŠČIAUSIAS DIVIDENDAS IŠMOKAMAS ANT PAID UP INVESTMENTŲ SKYRIAUS.

Tel. ofiso HE 4-6699, rez. PR 6-7333
DR. ANTANAS ALEKNA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1957 W. Garfield Blvd.
VAL: 1—4 ir 6—9
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 val. p. p. išskyrus ketvirtad. ir sekmad.

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
— Pritaiko akinius —
6322 So. Western Avenue
Val.: kasdien 10-12 val. ir 7-9 val. vak. Šeštadieniais 10-1 val. Trečiadieniais uždaryta. Kitu laiku susitarus
Ofiso telefonas: PR 8-3229
Res telef. WAlbrook 5-5076

DR. J. ir K. AGLINSKAI
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
2300 West 51st Str.
Priima ligonis pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonu Prospect 6-1795 nuo 2 iki 9 val. p. p. kasdien išskyrus trečiad. ir šeštad.
Res. tel. GRovehill 6-5603

DR. VL. BLAŽYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
4701 South Damen Avenue
(Kampas 47-tos ir Damen Ave.)
Val. kasdien nuo 6—8 val. vak.
Šeštad. 2—4 val. vak.
Trečiad. ir kitu laiku pagal sutartį.
Telef. ofiso LAfayette 3-6048
Rez.: WAlbrook 5-3048

Tel. ofiso HE. 4-5849. rez. HE. 4-2824
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. Pirm., ketvir., penkt. 1-4 ir 7-9
Antr. 1-5, treč. ir šešt. pagal sutartis

DR. Z. DANILEVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6317 South Western Avenue
Chicago 29, Ill.
Pasimatymai pagal sutartis
Telefonas REpublic 7-4900
Rezidencija: GRovehill 6-8161

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 v. vak. Šeštadieniais nuo 2 iki 4 popiet
Trečiadieniais pagal sutartį
Ofiso tel. VIrginia 7-0036
Rezidencijos tel. BEverly 8-8244

Tel. ofiso VI 7-0600, rez. RE 7-6867
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Spec. moterų ligos ir akušerija)
4055 Archer Ave.
Kampas Archer ir California Ave.
VAL.: 2—4 ir 6—8 v. p. p.
Šešt. 2—7 val. p. p., išskyrus sekmadienius.

Ofiso telef. YArds 7-1166
Rezidencijos — STewart 3-4511
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 West 35th Street
(kampas Halsted ir 35-ta gatvės)
VAL. 1—4 ir 6:30—8:30 p. p. kasdien išskyrus trečiadienius. Atidara šeštadieniais 1—4 val.

Tel. WAlbrook 5-2670
Res. HIlltop 5-1560
Dr. Alexander J. Javois
(JOVAIŠAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Marquette Medical Center
6132 So. Kedzie Avenue
VAL. 2—4 p. p. ir nuo 7—9 v. vak.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

Tel. ofiso PR. 6-3833, rez. RE. 7-9199
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(LIETUVIS GYDYTOJAS)
2500 West 63rd Street
VAL. kasdien nuo 2—4 p. p. ir 7:30 iki 9 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta

Telefonas GRovehill 6-1595
DR. ALDONA A. JUŠKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9—12 ir 7—9 v. v. pagal susitarimą išskyrus trečiadienius
2422 West Marquette Rd.

Telefonas REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(LIETUVIS GYDYTOJAS)
3925 West 59th Street
VAL. 1—4 popiet, 6:30—8:30 vak
Trečiad. pagal sutartį

Tel. ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th St., Cicero
Kasdien 1—3 v. ir 6—8 v. vakare
Išskyrus trečiadienius
Butas 1526 So. 49th Ave.
Šeštadieniais 12 iki 4 popiet

Ofiso telef. LAfayette 3-3210, jei neatsiliepia, šaukite KEdzie 3-2868
DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 S. Archer Ave.
VAL. Kasdien popiet nuo 12-2:30 v. Vak. pirm., antr., ketvirt. 6-8:30 v. Trečiadieniais tik susitarus

DR. IRENA KURAS
(Gydytoja ir Chirurgė)
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
7156 South Western Avenue
(MEDICAL BUILDING)
Pirmad., antrad., ketv. ir penktad. nuo 11 val. ryto — 1 v. p. p. ir nuo 6 v. — 8 val. vakare. Trečiad. nuo 11 val. ryto — 1 v. p. p. Šeštad. 11 val. ryto iki 3 val. popiet.
Ofice tel. RE. 7-1168
Res. tel. WAlbrook 5-2765

Tel. ofiso YA. 7-5557, rez. RE. 7-4966
DR. FRANK C. KWINN
(KVIEČINSKAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1651 West 47th Street
LIGONIUS PRIIMA: Kasdien nuo 2 val. iki 4 v. popiet. Nuo 7 v. iki 8:30 Uždara treč. visą dieną ir šeštad. vak.

Tel. ofiso PRospect 6-2240
PRospect 6-4732
DR. A. MACIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. CHIRURGIJOS LIGOS
5700 S. Wood Street
Priėmimo val. nuo 2—4 val. kasdien ir nuo 6 iki 8 val. pirmad. ir penkt. Trečiad. ir sek. uždaryta.

DR. JULIJA MONSTAVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Office: 10748 South Michigan Ave.
Buto: 1653 W. 103 St., Beverly Hills
Val.: kasdien nuo 6 v. v. iki 9 v. v., išskirus trečiad. Šeštadieniais nuo 1 iki 4 val. popiet.
Tel.: Ofiso — PUllman 5-6766
Buto — BEverly 8-3946

Ofiso HEmlock 4-5815
Rez. HEml. 4-3751
DR. A. NARBUTAS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
2745 W. 69 St.
(priešais Šv. Kryžiaus ligoninę)
Priima pagal susitarimą

DANTISTAS
DR. J. A. PAUKŠTYS
4253 S. Whipple Street
(Arti Archer Ave.)
Valandos: nuo 10 iki 12; 2—6; 7—9. Šeštad. 10—12. Trečiad. uždaryta.
LAfayette 3-4949
Namų — CEdarcrest 3-5783

DR. ALBINA PRUNSKIS
DR. VLADAS PRUNSKIS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
3259 South Halsted St.
Kasdien 3—7 val. vak. Šeštad. nuo 1—5 val. vak.
Trečiad. ir kitu laiku pagal sutarimą
Ofiso tel. Victory 2-1484. Resid. 2437 W. 62nd St., tel. Republic 7-8818.

Ofiso telefonas — BIshop 7-2525
DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4342 Archer Avenue
(Kampas Kedzie ir Archer).
Val. kasdien nuo 2 iki 9 val.
Trečiad. ir sekmad. tik susitarus

DR. ZIGMAS RUDAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Telef. REpublic 7-2290
SPECI. CHIRURGINĖS IR ORTOPEDINĖS LIGOS
2745 West 69th Street
VAL.: Pirm., antr., Ketv., penkt. nuo 9 iki 11 ryte ir nuo 6:00—8:00. Šešt. nuo 2:00 — 4:00. Trečiad. ir kitu laiku susitarus telefonu.

Dr. Antanas Rudokas, O. D.
Tikrina akis: pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
4455 So. California Ave., Chicago
Šaukite YArds 7-7381
Priima: vakarais 6 iki 9; šeštad. 10 val. ryto iki 4; trečiad. ir sekmad. tik susitarus.

Tel. ofiso YA 7-4787, rez. PR 6-1930
DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 S. Ashland Ave. (kamb. 211)
Val. nuo 2—4 ir 6—8; trečiad., šeštad. ir sekmad. tik pagal sutartį.
Jeigu neatsiliepę viršminėti telefonai šaukite MIdway 3-0001

P. ŠILEIKIS, O. P.
Orthopedas - Protezistas
Aparatai-Protezai, Med. bandažai, Spec. pagalba kojom (Arch Supports) ir t.t.
Val.: 9-4 ir 6-8, Šeštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 W. 63rd St. Chicago 29, Ill.
Tel. PRospect 6-5084.

Skelbkitės "Draugė"!

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Naujas adresas: 4255 W. 63rd St.
Ofiso tel. REliance 5-4410
Rezid. telef. GRovehill 6-0617
valandos: 1—3 p. m. 6—8 p. m.
Penktad. tik po pietų.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

Ofiso tel. CLiffside 4-2896
Rezidencijos: LAfayette 3-1179
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 West 47th Street
(Kampas 47th ir Hermitage)
Val.: nuo 2 iki 4 ir 6 iki 9 v. vak. Šeštad. nuo 2 iki 6 val., išskyr. sek.

DR. FL. TALLAT-KELPŠA
Ofisai: 20 North Wacker Drive
(Civic Opera House, kamb. 858)
Val. kasd. 12—4
Tel. CEntral 6-2294
5002 West 16th Str., Cicero
Val. kasd. 5—8, šeštad. 1—3
Tel. TOwnhall 3-0959
Kitu laiku ir trečiad. susitarus
Rezid. tel. HEmlock 4-7080

DR. VYT. TAURAS-TUPČIAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR SPEC. MOTERŲ LIGOS
Ofisas ir rezid.: 2410 W. 51st St.
Tel. PRospect 8-1223 arba WE 6-5577
Ofiso val. Pirm. 8-10 v. v. Antr., Trečiad. ir Penktad. 6-9 val. vak. ir šeštadieniais 2-4 val. popiet.

Tel. ofiso He. 4-2123, rez. PR. 6-8484
DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
6255 South Western Avenue
VAL. kasdien 2—4 p. p. ir 7—9 vak.
Trečiadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais uždaryta

Tel. ofiso: DAnube 6-1125
DR. A. VALIS-LABOKAS
MOTERŲ LIGŲ GYDYTOJAS
3267 South Halsted Street
Val. 1 iki 4 v. p. p. ir 6—8 v. vak.
Šeštadieniais 1—4 v. p. p.

Tel. ofiso PRospect 6-9400
Rezid. PRospect 6-9406
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(Vaškevičiūtė)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 South Kedzie Avenue
Val. kasdien 1-3 p.p. ir nuo 6-8 val. vak. Šeštad. 1-4 p. p. Trečiadieniais ir kitu laiku tik susitarus.

DR. J. VAITAITIS
GYDYOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Ct., Cicero
Kasdien 10-12 val ryto ir 5-8 val. vak. Šeštadieniais 10-2.
Trečiad. uždaryta
Ofiso ir buto tel. OLympic 2-1881

Tel. ofiso VIctory 2-1581
Rez. VIctory 2-9749
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 West 31st Street
Kamp. Halsted ir 31-mos gatvių)
Priėmimo valandos kasdien: 1-4 p.p ir nuo 6-8 v.v. šeštad. 1-4 val. popiet

Tel. ofiso PR. 6-6446, rez. HE. 4-3150
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2420 West Marquette Rd.
VAL. nuo 2 iki 4 p. p.; 6 iki 8 vak.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

Tel. ofiso CA 6-0257, rez. PR 6-6658
DR. P. Z. ZALATORIS
1821 So. Halsted Street
Tel. ofiso CA 6-0257, rez. PR 6-6658
Rezid. 6600 S. Artesian Ave.
VAL. 11 v. r. iki 3 p. p.; 6—9 v. v.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
Virš 25 metų patyrimo

Tel. YArds 7-1829
Pritaiko akinius. Kreivas akis ištaiso.
Ofisas ir akinių dirbtuvė
756 West 35th Street
Val. nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8, trečiad. nuo 10-12, penktadienį 10-2 ir šeštadieniais 10-2 val. popiet.

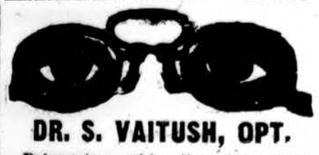

DR. S. VAITUSH, OPT.
Palengvinu akių įtempimą, kuris yra priežastis galvos skaudėjimo bei svaigimo ir skaudančių akių karščio. Atitaisau trumparegystę ir toliregystę. Prirenku teisingai akinius. Visi egzaminavimai daromi su elektriniais instrumentais, rodančias mažiausius trūkumus. Speciali atyda kreipiama į mokyklos vaikus.
4712 South Ashland Avenue
Tel. YArds 7-1373
Val. 10:30 iki 7 v. vak. Šeštad. 10:30 iki 6 val. Sekm. ir treč. uždara.

DRAUGAS
THE LITHUANIAN DAILY FRIEND
2334 S. Oakley Ave., Chicago 8, Ill. Tel. Virginia 7-6641; 7-6642

Entered as Second-Class Matter March 31, 1916, at Chicago, Illinois Under the Act of March 3, 1879.

Member of the Catholic Press Ass'n
Published daily, exept Sundays, by the Lithuanian Catholic Press Society

SUBSCRIPTION RATES
$8.00 per year outside of Chicago
$9.00 per year in Chicago & Cicero
$8.00 per year in Canada
Foreign $11.00 per year.

PRENUMERATA:	Metams	½ metų	3 mėn.	2 mėn.
Chicagoj ir Ciceroj	$9.00	5.00	$2.75	$1.25
Kitur JAV ir Kanadoje	$8.00	$4.50	$2.50	$1.00
Užsienyje	$11.00	$5.50	$3.00	$1.25

Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako, skelbimų kainos priklausančiamos gavus prašymą.

Čekų kultūrininkai tremty

Pasikalbėjimas su jų redaktorium dr. V. Stranecky

DR. JUOZAS PRUNSKIS

Čekai — miela ir simpatinga tauta. Daugelis mūsų lietuvių studiozų buvo mielai čekų priimti nuvykę į Prahą ir kitus miestus eiti augštuosius inžinerijos, muzikos ir kitus mokslus.

Nepriklausomybės šventė

Spalio 28 d. yra Čekijos šventė, primenanti kaip 1918 metais, remdamiesi prez. Wilsono dekla ruotaais tautų apsisprendimo dėsniais, paskelbė savo nepriklausomybę. Draugėn susidėjusios Bohemija (Čekija), Moravija, Slovakija, dalis Silezijos ir Karpato Rutenija, atsiskirdamos nuo Austro Vengrijos, sudarė savo nepriklausomą valstybę.

Red. dr. V. Stranecky

Laisvės siekiant veikė kelios grupės. Krašto viduje veikė kelios laisvės kovotojų grupės, o užsieny čekams vadovavo Masarikas.

Čekų katalikai turi dar kitą savo tautinę šventę — rugsėjo 28 d. — Šv. Vaclovo, nuo kurio mirties netaip seniai buvo atšvęsta 1,000 metų sukaktis.

Čekų redaktorius

Artėjančios šventės proga teko išsikalbėti su čekų laikraščio "Narod-Katolik" vyriausiuoju redaktoriumi dr. Vilem Stranecky. Jisai yra gimęs ir augštuosius teisės bei meno istorijos mokslus ėjęs Bruno mieste. Autorius penketos veikalų, advokatas, laikraštininkas, prieš raudonųjų pučą 1948 m. areštuotas ir kalintas savaitę, paleistas iš kalėjimo išbėgo į Austriją. Atvykęs į JAV kaikurį laiką profesoriavo čekų Šv. Prokopijaus kolegijoje Lisle, Ill., o dabar redaguoja minėtą čekų laikraštį. To laikraščio spaustuvė stipri — ginkluota 6 linotipais, joje dirba 35 žmonės, išeina joje ne tik čekų, bet ir slovakų ir amerikiečių laikraščiai.

Pabėgo 60,000 čekų

Red. Stranecky pasakojo, kad nuo 1948 m. vasario 25 d., kada po perversmo Čekoslovakiją savo kontrolėn paėmė raudonieji, į laisvąjį pasaulį yra pabėgę apie 60,000 čekų. Chicagos apylinkėse iš viso, su seniau atvykusiais emigrantais, čekų yra apie 150,000. Daugiausiai čekų yra susitelkusių Texas valstybėje, kur jų bus arti 400,000. Toje valstybėje net ir naujas vyskupas padėjėjas yra paskirtas čekas — Morkovsky.

Kolegija — čekų kultūros centras

Veikia Amerikos čekų taryba, yra apie 300 daugiau ar mažiau čekiškų parapijų (Chicagoje čekų parapijų 10). Katalikai daugiausiai susibūrę į JAV Čekų Katalikų sąjungą. Čekų kultūrinis centras prie Chicagos yra Šv. Prokopijaus kolegija, vienintelė čekų augštoji mokykla visose JAV-se. Ji veikia nuo 1887 m. Joje dėsto arti 50 profesorių. Kolegijoje, prie jos veikiančioje Augštesnėje mokykloje ir seminarijoje iš viso yra arti 600 auklėtinių. Šiam kultūriniam centrui vadovauja tėvai benediktinai, kurių vyriausias abatas Ambrose Leo Ondrak yra visų pažiūrų čekų pripažintas autoritetas.

Tai turtingos dvasios asmenybė, stipriai besireiškianti socialinėje veikloje. Abatas Ondrak yra buvęs artimas vysk. Sheil talkininkas, yra įtrauktas į Katalikų akademiją Romoje. Prisimenant Romą, galima suminėti, kad netaip seniai čekai išleido 10,000 egzempliorių Šv. Rašto čekų kalba. Pusę lėšų tai laidai parūpino Vatikanas, kitą pusę — abatas Ondrak. Šis abatas yra taipgi čekų išeivių Kirilijaus-Metodijaus lygos pirmininkas.

Čekų laikraščiai

Chicagoje be minėto čekų katalikų laikraščio Narod-Katolik, išeina dar liberalų Svornost (Lygybė) ir informacinis, nepriklausomas laikraštis Hlasatel (Šauklys). Clevelande leidžiamas Nowy Svet. Texase išeina dar trys čekų laikraščiai. Iš viso JAV-se čekai turi 8 dienraščius ir savaitraščius bei eilę mėnesinių.

Chicagoje yra Moravų namai — jų oragnizacinio gyvenimo ir folkloro centras. Taipgi turima senelių prieglauda, ligoninės Chicagoje čekai savo neturi nei vienos.

Kūrybos pasauly

Kalbant apie tremties čekų kūrybos pasaulį — New Yorke yra vienas iš trijų didžiausių čekų pianistų pasaulyje — Rudolf Firkusny. New Yorke taipgi yra čekų solistės Jarmila Novotna, Eva Lykova, kompozitorius Bohuslav Martinu. Prieš porą metų iš spaudos išėjo stambi tremtinio čekų kunigo Ludvik Nemec studija "Church and State in Czcekoslovakia" (autorius gyvena Pittsburghe)

R. Firkusny
Čekų pianistas

Protestantiškas Harvardo universitetas įvertindamas didelius mokslinius sugebėjimus čeko katalikų kunigo prof. dr. Fr. Dvornik, vieno iš pirmaujančių Bizantijos specialistų, pasikvietė jį profesoriauti. Jis laikomas bene didžiausiu dabarties čekų mokslininku pasaulyje. Taipgi garsėja matematikos profesorius Vaclav Hlavaty, dėstąs Bloomingtono, Ind., universitete.

Beletristas Jan Cep

Veikia čekų Kultūros taryba, kuriai vadovauja dr. Robert Vlach (Stockholme). Vienas iš didžiausių čekų beletristų yra Jan Cep, gyvenąs Paryžiuje ir dirbąs kaip redaktorius Free Europe radijo tarnyboje. Jis yra davęs gerų romanų ir novelių tremtyje. Muenchene dirba grupė jaunų čekų literatų, kaip novelistas Kratochvil Cristen, poetas Georg Kovtun. Chicagoje gyvena garsus čekų architektas Vladimir Krpolec, kuris Čekoslovakijoje buvo sudaręs planus dėl 40 bažnyčių ir kuris padarė vertingą planą naujai numatomai statyti didingai čekų bažnyčiai Lisle, Ill. Jis ypač pamėgęs projektuoti bažnyčias atviruose plotuose, ne su spaustose miesto gatvėse.

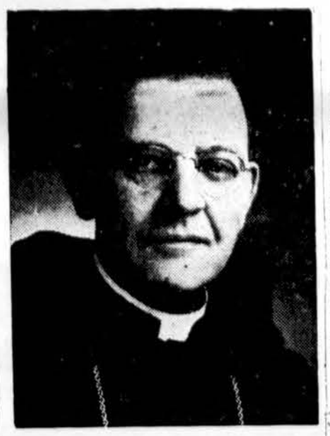

Rt. Rev. Ambrose L. Ondrak, OSB
Abatas Šv. Prokopijaus vienuolyno Lisle, Illl., kur yra čekų kolegija ir kultūros centaras

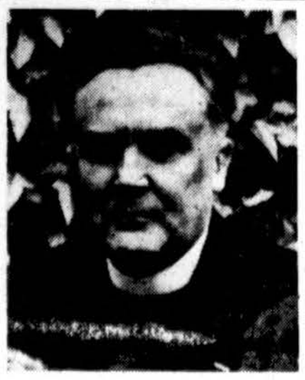

Prof. dr. Francis Dvornik

Floridoje gyvena senas amerikietis čekų skulptorius Albin Polacek.

— **Kokių žinių susilaukiate iš Čekoslavikijos**, — paklausiau red. dr. Stranecky.

— Iš tėvynės ateina daug tragiškų žinių. Paskutiniu laikotarpiu bolševikai bando geresniais atrodyti, bet tai tik taktinis manevras. Pagrinde jie — pasilieka tokie patys. Apie 12 Čekoslovakijos vyskupų ir apie 3,000 vienuolių yra areštuoti. Čekoslovakija yra labiau į vakarus, žmonėms lengviau pabėgti, tai daugiau ir žinių vakarus pasiekia.

— **Ar jums yra tekę ką nors girdėti apie lietuvius?**

— Aš myliu lietuvių folkloro ir juo stebiuosi. Mačiau parengimuose lietuvaites tautiniuose drabužiuose. Spalvų kompozicija darni, ornamentai įdomūs. Kaip gražiai atrodo! Dėl to folkloro aš esu pamilęs ir pačius lietuvius, jie man taip simpatingi atrodo. Man atrodo, kad lietuvių folklore yra daug melancholiškumo, liudesio. Aš manau, kad lietuvių istorijoj buvo daug kančių. Mūsų kraštą supurtė užuojautos banga, kai Sovietai Lietuvą okupavo.

Gauname lietuvių laikraštį "Lituanus". Jį panaudojame savo spaudoje, ypač žinias apie deportacijas. Girdėjome apie Amerikos Lietuvių tarybos darbus. Teko sutikti malonų vysk. V. Brizgį. Lietuvis laikraštininkas Stasys Pieža mūsų spaudos klube laikė paskaitą ir demonstravo filmus. Mielą įspūdį paliko. Kersteno komitetui vykdant apklausinėjimus plačiai apie tai rašėme, norėdami Pabaltijo pavyzdžiu parodyti tragišką padėtį kraštų, kurie patenka bolševikų okupacijon.

Dr. Ludvik Nemec

— **Ar nevertėtų pavergtom tautoms išplėsti bendradarbiavimą siekiant savo kraštams laisvės?**

— Tai labai svarbus reikalas. Pavergtas tautas jungia bendra kančia ir reikia sutelktomis jėgomis grumtis prieš bendrą okupantą, užgniaužusį mūsų tautų laisvę. Labai norėčiau asmeniškai pažinti daugiau lietuvių ir kitų pavergtų tautų atstovų, tik gaila, kad dėl to pergausaus darbo nėra laiko.

— **Kaip čekai laikysis artėjančiuose rinkimuose?**

— Čekai yra įvairių politinių pažiūrų. Bus visaip balsuojančių. Pačioje Chicagoje čekų kilmės piliečiai daugiau gal demokratai, Ciceroj — daugiau respublikonai, tačiau apibendrinti būtų sunku. Pareina nuo kiekvieno atskiro nusistatymo.

AŠTUONI LAPAI

(Atkelta iš 1 pusl.)

mai natūraliai veda į šiuo metu labai populiarią vadinamą hermetišką intelektualinę poeziją. Man neatrodo, kad B. Pūkelevičiūtė turėtų ypatingą dovaną šios srities poezijai. Apdovanota jausminga ir gaivališka prigimtimi, jinai betarpiškai ir intuityviai sugeba pagauti buities simboliką, ir tada jos žodis įgauna reto pakilimo:

"Aš pažįstu visas savo seseris — šiame rūsy, šitame Dancige, šitame gėdos mieste.

Aš žinau, kaip kadaise nukaito jų skruostai nuo pirmo meilės žvilgsnio, kaip drebėjo jų lūpos, kartodamos jungtuvių priesaikos žodžius, kaip apsalo jų kūnai, pajutę pirmąjį kūdikio judesį po širdim. Jų visų kaktos, delnai ir burnos pažymėtos šventais ženklais. Mergystė, moterystė, motinystė — vienoda paskirties raide.

Jų įsčiose tebemiega ta pati Pradžios jėga, nesuvokiami gyvybės slėpiniai ir kiekvieno atei nančio pirmasis širdies dūžis. Gim lančios, žindančios, paklusniai atkartojančios šeštosios sutvėrimo dienos žodį; išnešiojančios gentkartės ir akimis nulydinčios jų eiseną į neužmatomų šimtmečių rūkus".

Panašių citatų, kuriose junti autorės sugebėjimą įžvelgti į antrąjį planą anapus regimųjų apraiškų, galima būtų suminėti ir daugiau. Poetinis transforma vimas įgauna itin plastišką lyrinį atspalvį tose vietose, kuriose autorė kalba apie gamtą (psl. 193-194), duoną (psl. 191), žemę, ypatingai savo tėvo tėvišką — Dzūkiją. Gal todėl, kad tuomet autorės lūpomis prabyla jos moteriška širdis, o gal todėl, kad tokie lyriniai šuoliai į augštą pakilią dainą yra iš viso dominuojanti gaida mūsų dailiojo rašto tradicijoje, kurią aš pavadinčiau lietuvišku gyvenimo sąrangos pajautimu.

Baigiant, norėčiau pažymėti, jog nežiūrint vietomis nujaučiamų įtakų (Pulgis Andriušis, Vytautas Mačernis, ir iš svetimųjų — Thomas Wolfe), B. Pūkelevičiūtė savo debiutine prozos knyga įrodė neabejotiną talentą puoselėti lietuvišką dailųjį žodį. Ir manau, jog išreikšiu didelės daugumos skaitytojų slaptą norą, jei pasakysiu, kad mes iš jos laukiam naujų brandžių kūrinių.

Venera karštesnė už verdantį vandenį

Iš radijo bangų, kurias siunčia planetos Veneros karštis, nustatytas, kad tenai temperatūra yra karštesnė negu verdąs vanduo ir siekia apie 212 laipsnių Fahrenheito.

Tiria virusus

Washingtono universitetas St. Louis mieste iš Rockefellerio fondo gavo $165,000, kad galėtų išplėsti virusų tyrimą.

PIGIAI IR SAUGIAI
PERKRAUSTAU
BALDUS
VIETOJE IR IŠ TOLIAU
K. EIDUKONIS
turiu naują didelį sunkvežimį
ir apdraudas
2313 W. 91st St. Chicago, Ill.
Tel. PRescott 9-2781

SOPHIE BARCUS
RADIO PROGRAMA
Iš WGES stoties — Banga 1390
NUO PIRMAD. IKI PENKTAD.
8:45 iki 9:30 val. ryte
SEŠTAD. 8:30 iki 9:30 ryte
PIRMADIENNIO vak. nuo 7—8 v.
SEKAD. 8:30—9:30 v. r. iš stoties WOPA — 1490 kil.
Chicago 29, Ill. HEmlock 4-2413
7159 SO. MAPLEWOOD AVE.

JONAS GRADINSKAS
Tik $140.00 už 21 colio 1957 m. TV su spintele (Console)
J. G. TELEVISION COMPANY
2512 W. 47TH ST. TEL. FRONTIER 6-1998
Spalvota TV, radijas, patefonai, vokiški aparatai

Atliekame didelius ir mažus automobilių remontus. Lyginimas, dažymas, Elektrinis suliedinimas. Parduodame automobilių dalis.
Sinclair gazolino stotis "PAGALBA"
2641 West 71st Str. (Kampas Talman Ave.)
Telef. PRospect 8-8942 Namų tel. WAlbrook 5-5934

VIRŠ 15,000,000 Amerikos gyventojų žino,
kad taupyti apdraustose Taupymo ir Skolinimo Bendrovėse yra saugu ir pelninga.
Universal Savings and Loan Association užtikrina saugumą ir gražų pelną.
Saugumą užtvirtina Suvienytų Valstybių valdžios agentūra iki $10,000.00 kiekvienam indėliui ir reikalingi rezervai, o pelną — pacyrusių ir sąžiningų vedėjų pastangos.
Galite taupyti atvykdami asmeniškai ar per laiškus. Bus greitas ir draugiškas patarnavimas.
Dėl paskolų ir visais finansiniais reikalais kreipkitės:
UNIVERSAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
1800 S. Halsted Street, Chicago 8, Illnois

BARGENAI BUDRIKO
JEWELRY DEPARTMENTE

Rankiniai laikrodėliai, 17 akm., vertės $24.88, už $9.88
Benrus, Bulova, Longines, Wittnauer laikrodėliai, vertės $49.50, su nuolaida už seną laikrodėlį $25.00 — už .. $24.50
Benrus rankinis laikrodėlis su alarm clock, vertės $98.00, ogulni nuolaida už seną laikrodėlį $49.00 — už $49.00
14 k. gold rankiniai laikrodėliai, 17 akm., vert. $59.50— už $29.75
17 akm. Self-Winding automatiški rankiniai laikrodėliai, vertės 69.50 — už $34.75
Vyriški rankiniai jeweled laikrodėliai, vert. $10.95 — už $5.95
Rankiniai laikrodėliai, vert. $100., 23 ir 25 akm. — už $49.88

Deimantiniai žiedai - Nuolaida 40%

Cuckoo clock laikrodžių, vertės $29.00 — už $19.00
Kitchen clock, vertės $9.50 — už $4.75
32 šmotų stainless steel šaukštų setas, vertės $10. — už $4.95
32 šmotų silver plated Rogers, vertės $19.50 — už $9.75
53 šmotų silver plated Rogers 1847, vertės $84.75 — $47.50
6 stainless steel steak peiliai, vertės $5.00 — už $2.45
32 gabalų lėkščių setas, vertės $19.95 — už $9.95
53 gabalų lėkščių setas, vertės $29.50 — už $19.95
100 gabalų lėkščių setas, vertės $59.50 — už $29.50
55 gabalų skirtingų lėkščių setas, vertės $25.00 — už $11.95
8,000 pavienių lėkščių, įvairiausių formų, vertės po $1.00 viena — dabar po ..... 19c. ir po 29c.
Rašomų plunksnų setas, vertės $1.25 — už ..... 69 centus
Ball point pen, vertės $1.25 — už ..... 69 centus
Parker plunksnos po $1.95
Auksinės plunksnos setas — po $1.95
Maži portable radio, vertės $19.00, po ..... $11.00 vienas
Maži Electric Phonographai (3 speed), vert. $29.95, po .. $19.95
Automat. nešiojami Hi-Fi phonographai, vert. $49.00 už $29.95
Columbia Hi-Fi automatiški phonographai su deimanto adatėle ir 5 metų garantija, vertės $119.00 — už $69.00
Hallicrafters trumpų bangų radio, vert. $119.00 — už $69.00
Zenith AM ir FM bangų — už $49.50
Tape Recorder, vertės $98.00 — už $59.50
Revere Tape Recorder, vertės $250.00 — už $149.00
Nauji angliški rekordai (classic, standard ir popular) Columbia, Victor, Decca ir kit. komp., vert. 89c., po 19c. ir po 29c.
Bathroom 2 gabalų cotton rugs, vertės $2.98 — po .. 98 centus
27 colių pločio karpetukai ..... po $2.95 jardas
24x48 vilnoniai karpetukai, vertės $10.00 — po $6.50
72x84 Arctic blanketai, vilnos ir rayon, vert. $12.00 — už $5.95
Didelės mieros grynų vilnų blanketai, vert. $16.00 — po $8.95
72x84 vatiniai blanketai, vertės $4.50 — už $2.25
Pagalvės lovoms ..... po $1.50 ir aukščiau
Kaldros, didelės mieros, vertės $10.00 — po $5.95
Kaldros prikimštos vilnų, vertės $15.95 — po $7.95
Kaldros, Dacron, geriausios rūšies, vertės $29.00 — po .. $14.95
Automatiški Toasteriai — po $9.95
Elektriniai prosai, General Electric — po $9.95
Elektriniai prosai — po $5.95
Deep Fryer, vertės $19.00 — po $8.95
Bed spread, vertės $3.00 — po $1.75
Bed Spread, chenniles, vertės $6.00 — po $2.75
Bed Spread, vertės $15.00 — po $6.95

LENGVI IŠMOKĖJIMAI — PALAIKOM IKI KALĖDŲ.
J. F. Budrik Furniture
(INCORPORATED)
3241 So. Halsted Street Chicago 8, Ill.
Telef. - VIctory 2-9542
Atdara Pirmadieniais ir Ketvirtadieniais vakarais. Atsinešęs šį apgarsinimą, gausi 50 kalėdinių kortelių suvokais visiškai dykai, be pirkimo.

Parduodama
PUIKI TIKRŲ VILNŲ
IMPORTUOTA ANGLIŠKA IR VIETINĖ MEDŽIAGA
VYRŲ IR MOTERŲ EILUTĖMS IR PALTAMS

Reguliari $7.50 vertė vilnonė eilutėms medžiaga tik
$3.95 už jardą

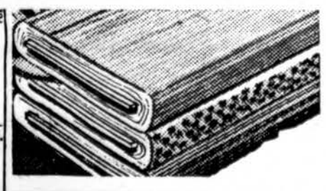

PUIKI RINKKINĖ IMPORTUOTA VILNONĖ MEDŽIAGA EILUTĖMS
$4.95 jardas

VILNONĖ PALTAMS MEDŽIAGA vertės nuo $7.95 iki $9.50, dabar
$4.95 už jardą

SUTAUPYSITE IKI 50% pirkdami medžiagas užuolaidoms ir baldų apdengimui.

VERTINGOS NEMOKAMOS DOVANOS UŽ KIEKVIENĄ PIRKINĮ.

MŪSŲ KLIENTAMS NEMOKAMAI AIKŠTELĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI. KRAUTUVĖ PATOGI - Vėdinama ir erdvi
HELFAND'S TEXTILE FABRICS
1210 So. Union Ave. Telefonai: MOnroe 6-1210
SEeley 3-8806
Krautuvė yra atidaryta kasdien, įskaitant ir sekmadienius, nuo 9:30 ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais uždaryta

Lietuvos ūkininko tarnyboje

A. a. agr. B. Špoko veikla profesinėje srityje

PROF. V. MANELIS, Chicago, Ill.

Po ilgos bei sunkios širdies ligos mirus a. a. Baliui Špokui, spaudoje buvo suminėti jo taurios asmenybės būdingieji bruožai. Tačiau B. Špokas su visomis savo gero būdo bei charakterio savybėmis buvo ryškiai prasikišęs į priekį ir savo profesinėje srityje.

Gyvulininkystės specialistas

B. Špokas (Špokevičius) gimė 1906 m. spalio 1 d. Kerkšnio vienk., Linkuvos valsč., vidutinių ūkininkų šeimoje ir joje buvo jauniausias iš 5 vaikų. Pradžios mokyklą lankė Linkuvoje 1916-18 m., iš kur įstojo į Linkuvos gimnazijos antrąją klasę. Gimnaziją baigė 1925 m. Galvojo apie veterinarines studijas, bet pagaliau įstojo į Žemės Ūkio akademiją Dotnuvoje, kur studijavo 1925-30 m. Išlaikęs diplominius egzaminus Ž. Ū. akademijoje, 1930 m. rudenį pradėjo dirbti Žemės Ūkio Rūmuose Kaune kaip Lietuvos Clandų Veislės Galvijų Augintojų sąjungos instruktorius (iš pat pradžių buvo praktikantas). Ž. Ū. Rūmai buvo išsiuntę B. Špoką į Karaliaučių, kur jis susipažino su "Ostpreussische Herdbuchgesellschaft" veikla. Formalų Ž. Ū. akademijos baigimo diplomą ir diplomuoto agronomo titulą B. Špokas gavo 1934 m., kai parašė ir apgynė diplominį darbą tema "Galvijams gerinti priemonės, panaudotos Lietuvoje po Didžiojo karo".

Šalia Olandų Veislės Galvijų Augintojų s-gos. prie Ž. Ū. Rūmų veikė dar keletas kitų galvijų augintojų draugijų, be to, atskira galvijų kontrolės ratelių sąjunga. Nuo šitokios decentralizacijos vėliau buvo atsisakyta, sujungiant visas galvijų augintojų draugijas ir galvijų kontrolės ratelių sąjungą vienon organizacijon ir ją pavadinant Lietuvos Galvijų Augintojų ir Kontrolės Ratelių sąjunga. B. Špokas, aktyviai prisidėjęs prie reorganizacijos įvykdymo, buvo paskirtas naujai sukurtos sąjungos inspektoriumi — vyriausiu reikalų tvarkytoju, ir tose pareigose jis išbuvo iki pirmos bolševikų okupacijos 1940 metais.

B. Špoko veikla LGAKR sąjungoje buvo produktinga, dirbant tenai atsidėjus ir nuoširdžiai. Jis pats apie tą veiklą yra šitaip išsireiškęs: "Tą darbą mylėjau, buvau į jį įsitraukęs ir su juo susipažinęs. Buvau susidaręs gražų būrį gerų bendradarbių, ir jų vis dar buvo ruošiami nauji kadrai".

Visi geresniųjų bandų savininkai Lietuvoje priklausė augščiau minėtai sąjungai. Bendromis pastangomis, einančiomis kaip iš centro, taip ir iš galvijų augintojų pusės, buvo atsiekta gražių rezultatų kaip galvijų auginimo taip ir jų produktingumo srityje. Krašte jau buvo visa eilė gerų, našių veislinių galvijų bandų. Šalia kasmet leidžiamų galvijų kontrolės ratelių apyskaitų, kuriose buvo pateikiami kontrolinojamų bandų produktingumo duomenys, buvo išspausdinti keturi tomai galvijų kilmės knygų, talpinančių kilmės duomenis apie atskirus kulius ir karves. B. Špokas visą laiką buvo glaudžiame sąlytyje su tuo darbu, kurį tenka atlikti įrašant galvijus į kilmės knygas ir paskum jas išspausdinant. Jis yra prisidėjęs prie kilmės knygų redagavimo, jų duomenų įvertinimo, įžangų ir aiškinimų parašymo. Atstovaudamas Lietuvą, 1936 m. B. Špokas dalyvavo specialioje gyvulinkystės konferencijoje, įvykusioje Scheweninge — Hagoje (Olandijoje), kur buvo sprendžiami kilmės knygų vedimo suvienodinimo klausimai.

Užsienyje ir Lietuvoje

1938 m. B. Špokas dalyvavo pasauliniame gyvulininkystės kongrese Zueriche, Šveicarijoje. Veislinių galvijų pirkimo reikalais B. Špokui teko važinėti į Švediją, Daniją, Latviją ir Vokietiją.

Gyvulininkystės popularizacijos klausimais B. Špokas yra buvęs nuolatiniu bendradarbiu "Ūkininko Patarėjo", "Žemės Ūkio", "Ūkininko" ir kt. periodinių leidinių, be to, jis yra skaitęs per valstybinį radiofoną apie 100 paskaitų. Kartu su prof.

Agr. Balys Špokas

P. Jucaičiu yra parašęs Ž. Ū. Rūmų išleistą leidinį "Pašarų raugiųjmas ir jų sunaudojimas", o su dipl. agr. A. Musteikiu parašė "Žalienas". Bendradarbiavo Lietuvoje spausdintoje enciklopedijoje, taip pat JAV spausdinamoje Lietuvių enciklopedijoje.

Nuo 1932 m. B. Špokas buvo pastoviai išrenkamas į Lietuvos Agronomų sąjungos valdybą, kurios narių išbuvo iki 1940 m. Atstovaudamas sąjungą, dalyvavo Pabaltijo agronomų kongresuose Suomijoje, Latvijoje, o ruošiant tokį kongresą Lietuvoje, aktyviai buvo įsitraukęs į jo organizavimą.

Sovietų ir nacių okupacijoj

Pirmosios bolševikų okupacijos metu B. Špokas dirbo valstybinių ūkių gyvulinkystės skyriuje.

1941 m. viduryje, nusikračius bolševikais, vėl pradėjo veikti jų sulikviduoti Ž. Ū. Rūmai, į kuriuos B. Špokas grįžo gyvulininkystės skyriaus vedėjo titulu. 1941 m. pabaigoje vokiečiai Ž. Ū. Rūmus uždarė. Tuo metu prie Ž. Ū. valdybos (anksčiau buvusios Ž. Ū. ministerijos) buvo sudaryta atskira Ž. Ū. Gamybos valdyba, kuriai buvo pervesta daugumas anksčiau Ž. Ū. Rūmų atliekamų darbų, taip pat į naują valdybą buvo įjungtas ir buvęs Ž. Ū. Rūmų personalas. B. Špokas buvo paskirtas Ž. Ū. Gamybos valdybos direktoriumi, ir tas pareigas ėjo, kol pasitraukė iš Lietuvos 1944 m. viduryje. Tuo pačiu metu buvo ir "Maisto" bendrovės valdybos narys.

Iš jo užrašų

Savo asmeniniuose užrašuose darbą vokiečių okupacijos metu B. Špokas šitaip nusako: "Tai buvo be galo sunkus darbas ir sunkios pareigos, nes iš vienos pusės okupantai reikalavo visus ž. ū. gaminius atiduoti jiems ir jų karo reikalams, o iš kitos pusės, turėdamas nuolatinį kontaktą su resistencija, visais galimais būdais stengiausi apsaugoti Lietuvos žemės ūkį nuo jo visiško sugriovimo, kad tuo būdu, atgavus laisvę, būtų galima greičiau užgydyti karo ir okupacijų žaizdas. Asmeniškai man yra kainavę daug nervų tos nuolatinės derybos su okupantais dėl ūkininkų apdėjimo duoklėmis, dėl gavimo ūkininkams reikalingiausių ž. ū. gamybos priemonių (trąšų, įrankių, mašinų, geležies ir kt. dalykų).

Nekartą man vokiečiai grasino už sabotavimą ir neaktyvumą. Atsimenu, kai Šiauliuose per tarnybinį agronomų suvažiavimą kreipiausi į kolegas, kviesdamas "suvaidinti" bendra darbiavimą, kad tik apsaugojus ūkininkus nuo pradėtų teikinti kalėjimo bausmių, areštų ir kitokių egzekucinių priemonių. Dabar su malonumu prisimenu bičiulių bendradarbių man teiktą paramą, darnų bendradarbiavimą ir teisingą padėties supratimą. Šio laikotarpio pareigos daug yra prisidėję prie mano sveikatos pablogėjimo".

Stovyklos komendantas

1945 m., Vokietijos kapituliacijos metu, B. Špokas, besitraukdamas į vakarus, buvo pasiekęs Oldenburgo provinciją. Pradėjus kurtis tremtinių stovykloms, B. Špokas su šeima atsikrausto į Oldenburgo Unterm Berg lietuvių tremtinių stovyklą, kurioje išgyveno iki pat emigracijos į JAV (1949 m. rugpj. mėn.). Būdamas patyręs visuomenininkas, B. Špokas iš pat pradžių atkreipė kitų stovyklos gyventojų dėmesį. Pradžioje paskirtas stovyklos komendanto pavaduotoju, sekančiuose rinkimuose buvo išrinktas stovyklos komendantu, ir juo išbuvo iki 1949 m. rudens, nes kiekvieną pusmetį stovyklos gyventojai toms pareigoms jį naujai perrinkdavo. Oldenburgo stovykla buvo viena iš didesniųjų (turėjo apie 800-1000 gyventojų) ir pasižymėjo savo judrumu, įvairiopa veikla ir geru vardu.

Atvykęs į JAV ir apsigyvenęs Rockforde, Illinois valstybėje, B. Špokas aktyviai įsitraukė į vietinės lietuviškos bendruomenės veiklą: buvo ALT ir BALF skyrių vicepirmininkas, Vasario 16 d. gimnazijos rėmėjų būrelio vadovas. Rockfordo Lietuvių klubo valdybos narys. Čia yra pasakęs eilę kalbų įvairiomis progomis ir rašinėjęs periodinėje spaudoje.

Sunkūs ligos pėdsakai

Pirmosios bolševikinės okupacijos metu B. Špokui, dirbant valstybinių ūkių komisarijate, tarnybiniais reikalais tekdavo važinėti iš Kauno į provinciją. Vienos tokios kelionės metu 1940 m. žiemą į Ginkūnų dvarą B. Špokas smarkiai nušalo, gavo reumatinį karštį ir sunkiai susirgo. Tuo metu jo širdis pirmą kartą tapo stipriau paliesta. Vėliau, 1944 m., atsidūrus Vokietijoje, B. Špokui kurį laiką teko sunkokai padirbėti prie apkasų kasimo, o po to, traukiantis nuo beartėjančio fronto per Pomeraniją, jis antru kartu gavo reumatinį karštį, kuris paliko jau aiškius pėdsakus visam jo likusiam amžiui.

Iš pradžių ligos simptomai buvo praeinamo pobūdžio, bet kuo toliau, tuo dažniau jie kartojosi, o per paskutinius kelerius metus širdies vožtuvų veikimo sutrikimai jau labai sunkiai vargino velionį, kol pagaliau šių metų rugpjūčio mėn. 16 d. po komplikuotos operacijos, darytos Bostone didžiai kompetetingo chirurgo, širdis sustojo plakusi.

B. Špoko asmenyje lietuvių bendruomenė neteko gero ir sąžiningo savo srities specialisto, patyrusio ir gabaus organizatoriaus, o jo profesijos draugai ir bendradarbiai — simpatingo ir produktyvaus kolegos.

Jo pavyzdys ir palikimas bus vertingi ir brangūs dalykai tiems, kurie vieną dieną ims Lietuvos žemės ūkį tvarkyti protingos kūrybos ir pažangos linkme.

Uolų amžius

Wisconsino universiteto mokslininkai surado naują būdą nustatyti uolų amžių: pagal stiprumą šviesos, kurią jos spinduliuoja, įkaitintos.

NUO UŽSISENĖJUSIŲ SKAUDANČIŲ ŽAIZDŲ IR ATVIRŲ ODOS LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENŲ ATVIRŲ ir SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsisenėjusios žaizdos dieždi ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų atvirų ir skaudžių žaizdų, uždėkite LEGULO Ointment. Jos gydymo ypatybes palengvins jusų skaudėjima ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite ją taipgi nuo skaudžių nudegimų. Ji taipgi pašalina niežėjimą ligos vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina peršėjimą ligos vadinamos ATHLETE'S FOOT, sustabdo džiovinimą odos ir perplyšimą tarppirščių. Yra tinkama vartoti nuo džiūstančios, auskilusios odos dedirvinių, odos išbėrimų ir t. t., taipgi tinkama vartoti vaikučiams, kada pasirodo skaudus išbėrimas nuo vystyklų. Ji yra gera gydyti nuo išviršinių odos ligų. Legulo Ointment yra parduodama po 75 ct., $1.25, ir $3.50. Pirkite valistinėse Chicagoj ir apylinkėse—Milwaukee, Wisc., Gary, Ind. ir Detroit, Michigan arba rašykite ir atsiųskite Money order į

LEGULO, Department D.
5618 W. Eddy St. Chicago 34, Ill.

Apsirūpinkite laiku apšildyti savo butą.

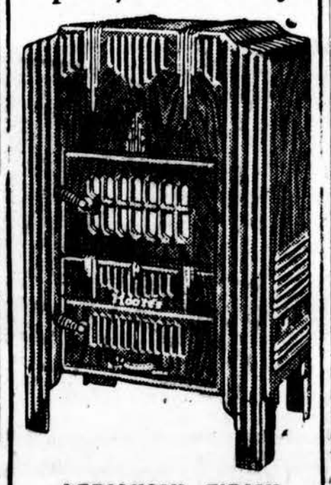

GERIAUSIŲ FIRMŲ PEČIAI,
pradedant nuo $28.00
pas
Roosevelt Furniture Company
(LIETUVIŲ KRAUTUVĖ)
2310 West Roosevelt Road
Tel. SEeley 3-4711
Nellie Bertulis ir Felix Raudonis, savininkai

Krautuvė atidaryta kasdien iki 6 val. vak. Pirmad. ir Ketvirtad. iki 9 val. vak. ir Sekmad. nuo 11 val. ryto iki 4:30 val. po pietų.

Padėkime Artimiesiems Lietuvoj ir Sibire

Laikas susirūpinti, kad mūsų artimieji turėtų sotų kalėdinį stalą ir tinkamą aprangą. Pasinaudokite mūsų lietuvišku, sąžiningu ir pigiu patarnavimu, užsakydami maistą, vaistus, avalynę ir angliškas medžiagas, ir pasiųsdami savo supakuotus siuntinius iki 19 svarų neto. Išsirinkite patinkamus siuntinius, kartu su adresais ir money orderiu pasiųskite mums, ir Jūsiškiai su dėkingumu minės Jus. (Į Azijos Sibirą $1.40 daugiau). Garantuojame 100%.

No. 8 ..... $13.34
20 sv. cukraus

No. 9 ..... $23.00
20 sv. k. taukų

No. 22 ..... $29.61
2 sv. gr. pupelių kavos
1 sv. 2 ozs. šokolado
2 sv. sviesto
4 sv. 7 ozs. ryžių
2 sv. 3 ozs. bec. lašinių
4 sv. 7 ozs. K. taukų
1 sv. kumpio
1 sv. arbatos
1 sv. 2 ozs. Sk. muilo

No. 30 ..... $14.66
20 sv. pirmos rūšies kvietinių miltų.

No. 31 ..... $18.11
5 sv. kvietinių miltų
5 sv. cukraus
5 sv. ryžių
4 sv. 7 uncijos k. taukų

No. 35 ..... $27.05
10 sv. dėžė kumpio
10 sv. Salami dešros

No. 36 ..... $31.95
2 sv. kumpio
2 sv. Salami dešros
2 sv. bec. lašinių
2 sv. 3 ozs. K. taukų
1 sv. Pupelių kavos
2 sv. sviesto
1 sv. Cukraus
1 sv. pieno miltelių
1 sv. šokolado
14 ozs. kokavos
15 ozs. razinkų
200 cigarečių Chesterfield

No. 38 ..... $18.17
20 sv. ryžių

No. 40 ..... $26.00
15 sv. bec. lašinių
5 sv. Salami dešros

No. 51 ..... $134.00
Worsted 3½ yardo (Viln. vyr. cilutei)

Melton 3 yr. (Vilna žiem. paltui). Šilkinis pamušalas 6 yr. Vyriški odiniai batai. Moteriški od. bateliai. 3 p. mot. rayon kojinių. Rayon skarelė spalvota (Daiktų spalvą ir dydį reikia nurodyti).

Dirbame kasdien nuo 9 iki 6 val.

PATRIA GIFT PARCEL COMPANY
3741 W. 26th St., Chicago 23, Ill.
Tel. CR 7-2126

DABAR... PASIGAMINK... DŽIAUKIS...
ZUBRINĖ ŽOLĖ Jūsų Degtinė

Nuostabi importuota žolė suteikia šaunų, egzotinį aromatą, ir padaro tokią, kaip ir senajame krašte ZUBRINĘ. Patenkinimas garantuotas, arba pinigai grąžinami. Tik už 1 dolerį pakelis, kurio užtenka kelioms bonkoms. Reikalaukite krautuvėse arba užsakykite pas importuotojus:

WORLD HERB CO., INC., Dept. N A,
459 18th Ave., Newark 3, New Jersey

IŠ ARTI IR TOLI BALDŲ PERKRAUSTYMAS
Naujas specialus didelis sunkvežimis, su pilna apdrauda. Pigus ir sąžiningas patarnavimas.
R. ŠERENAS
4546 S. Wood St., Chicago 9, Illinois, tel. VI 7-2972

TELEVIZIJOS
ir Radio Aparatų Taisymas
Sąžiningas ir garantuotas darbas
M. RIMKUS, 4517 S. Sawyer St.
Tel. VI 7-3087 — VI 7-3037

P.&I. JOKUBKA
(V. DEIMANTAI IR LAIKRODŽIAI)
Pardavimas ir Taisymas
4077 So. Archer Ave.
Chicago 32, Ill. — Tel. LA 3-8617

STATYBAI IR NAMŲ PATAISYMUI PRISTATOM visokių Rūšių MEDŽIAGĄ

CARR MOODY LUMBER CO.
STASYS LITWINAS, Pres.
3039 So. Halsted St.
Tel. Victory 2-1272
Apkainavimą ir Prekių Pristatymą Teikiame Nemokamai
Raštinė atidara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro ir šeštadieniais iki 8 val. vakaro.

MOVING
A. BENIULIS atlieka įvairius perkraustymus ir pervežimus iš tolimų ir artimų atstumų.
Tel. BI. 7-7075 arba
PR 8-9842

Pradėkit Taupyti Šiandien, Turėsit Rytoj!
Taigi, dabar pradėkite taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje — BRIGHTON SAVINGS AND LOAN!
Kiekvieno taupytojo indėliai apdrausti iki $10,000,00
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASS'N
4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.
CHARLES ZEKUS, Sekretorius
OFISO VALANDOS:
Pirmad., antrad., penktad. ir šeštad. 9 val. ryto iki 4:30 p.p. Trečiad. 9 ryto iki 11 val.. Ketvirtad. 9 val. iki 8 val. vak.

ANTANAS TVERAS
DIPL. LAIKRODININKAS
Gerųjų firmų laikrodžiai, brangenybės, religiniai dalykai (devocionalai), prekės dovanoms.
2646 W. 69th St. RE. 7-1941

MOVING — MOVING
APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS
IŠ TOLI IR ARTI
NAUJI DIDELI TROKAI-NAUJAUSI KRAUSTYMO ĮRANKIAI
ILGŲ METŲ PATYRIMAS-PIGUS IR SĄŽININGAS PATARNAVIMAS
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69 St. CHICAGO 36, ILL. Tel. WAlbrook 5-9209

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS IR GAZOLINO STOTIS
Lyginimas, dažymas, taisomi ir reguliuojami (tune up) motorai, stabdžiai, transmisijos ir t.t. Alyva, baterijos ir padangos. Taip pat mano garaže perkamus duslintuvus įdedu veltui.

(MUFFLERS INSTALLED FREE)

Ford 41-53	$8.25	Murcery 49-51	$8.95
Chev. All 1937-53	8.25	Olds, 6 cyl. 41-50	8.20
Chevrolet 54-55	9.95	Plymouth 42-56	9.95
Chrysler 6, 42-52	9.91	Pontiac 37-54	8.95
Dodge 6, 42-56	9.95	Buick 37-52	12.00

Ir taip pat čia neišvardintiems automobiliams. Išmetimo paipą irgi įdedama veltui, jeigu perkama kartu su duslintuvu.

Darbas atliekamas patyrusių mechanikų. Dirbtuvė atidaryta: nuo 8 v. ryto iki 9 val. vak. Sek. uždaryta.

M. ČESAS
1934 West 59th Street Tel. GR 6-9136

TELEVIZIJA • RADIJAS
HI-FI FONOGRAFAI • VOKIŠKI RADIJAI
DIDELIS PASIRINKIMAS • PARDUODAME IR TAISOME
FRANK'S TV & RADIO, INC.
3240 So. Halsted St. CAlumet 5-7252

Mes mokame Aukštą Dividendą
MIDLAND Savings and Loan Association
PER 40 METŲ VISŲ LIETUVIŠKŲ KOLONIJŲ SAUGIAUSIA IR PELNINGIAUSIA TAUPYMO BENDROVĖ
4038 Archer Avenue Tel. LA3-6719
AUGUST SALDUKAS Prezidentas

PERKRAUSTYMAI — MOVING
Pigus, sąžiningas darbas. Visi apdraudimai. Iš artimų ir tolimų distancijų. Šaukite sekančiai:

ANTANAS VILIMAS
3415 S. LITUANICA AVE., CHICAGO, ILL.
Telefonas — FRontier 6-1882

NARIAI LIETUVIŲ TAUP. IR SKOLINIMO
8-VIŲ LYGOS, KURIOSE
Kiekvieno Santaupos Apdraustos iki $10,000.00
IR
Paskolos Duodamos Namų Įgijimui
Lengvomis Sąlygomis

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6234 S. Western Ave. Chicago 36, Ill.

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 W. 47th St. Chicago 32, Ill.

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 So. Halsted Street Chicago 8, Ill.

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 S. 49th Ct., Cicero 50, Ill., Tel. TO 3-8131-32

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 S. Halsted St. Chicago 8, Ill.

Edvardas Turauskas

— apie Europos ir Lietuvos viltis

Vyraujančios dabarties nuotaikos Prancūzijoje

Redakcijos pastaba: Talentingas valstybininkas ir visuomenininkas Edvardas Turauskas spalio 30 d. sulaukia brandaus amžiaus — 60 metų sukakties. Gimęs yra 1896 m. spalio mėn. 30 d. Andriejave. Gimnazijos mokslą ėjo Telšiuose, Bobruiske, Saratove, baigė Voroneže 1917 m. Nuo 1919 iki 1921 m. lankė filosofijos ir teisių fakultetus Friburgo universitete (Šveicarijoje), vėliau licenciato laipsniu baigė Paryžiaus universiteto teisių fakultetą, gaudamas Politinių mokslų ir Viešosios teisės diplomus.

Toliau sekė diplomatinė tarnyba ir spaudos darbas: buvo dienraščio Rytas vyr. redaktorius, Eltos direktorius, įgaliotas min. Čekoslovakijoje, Rumunijoje, Jugoslavijoje, užsienio Reikalų ministerijos Politikos departamento direktorius, Delegatas prie Tautų sąjungos, kaikurį laiką faktinai vesdamas ir mūsų pasiuntinybės reikalus Šveicarijoje, nuo 1948 m. gyvena Prancūzijoje.

Visuomeninėje veikloje — nuo 1910 m. ateitininkas. Dalyvavo pirmoje moksleivių ateitininkų konferencijoje Kaune (1911 m.). Buvo studentų ateitininkų s-gos pirmininkas (1926-1927), o 1927-1934 Ateitininkų Federacijos vyriausios tarnybos pirmininkas. Aktyvus krikščionių demokratų sąjungoje, lietuvių federalistų sąjūdyje, tarptautiniame katalikų intelektualų sąjūdyje. Jau arti 45 metai, kaip uoliai dalyvauja spaudoje, plačiai rašydamas lietuviškuose dienraščiuose, žurnaluose. Yra vedęs Eleną Jankauskaitę.

Jo informacijos iš Paryžiaus ir dabar gražiai praturtina mūsų dienraštį. Sukakties proga tą mūsų patyrusį politiką ir akylą visuomenininką bei pastabų laikraštininką paprašėme atsakyti į keletą lietuviams svarbių klausimų. Čia jo raštu atsiųstuosius atsakymus ir spausdiname:

— Kaip Lietuvos nepriklausomybės klausimai atrodo žiūrint iš Paryžiaus stebėjimo punkto?

— Milžiniška Prancūzijos politiniai galvojančios visuomenės dauguma su gyva simpatija seka lietuvių tautos kovą už laisvę ir nuoširdžiai linki Lietuvai ir kitiems po paskutiniojo karo Sovietų pavergtiems kraštams atgauti savo nepriklausomybę.

Deja, pati Prancūzija yra gerokai apsilpusi ir turi labai opių savų problemų. Todėl tas palankumas ir simpatija negali aktyviai pasireikšti Prancūzijos užsienio politikoje. Nors pavyzdžiui, buv. užsienių reikalų ministeris Antoine Pinay paskutinėje "4-rių didžiųjų" konferencijoje Ženevoje aiškiai pastatė Molotovui klausimą apie pavergtų tautų pasisakymą ir apsisprendimą per laisvus rinkimus. Bet klausimas pasiliko be atsakymo ir... be paramos iš kitų didžiųjų šalies lygiai taip, kaip pirmoje Ženevos konferencijoje prezidento Eisenhowerio pastatytas panašus klausimas, nors susilaukė pikto Bulganino atsikirtimo, bet pasiliko be kitų Vakarų atstovų paramos...

Kalbant apie politines grupes, daugiausia aktyvios simpatijos pavergtoms tautoms sutinkama MRP (Respublikinis Liaudies sąjūdis) — Krikščioniškai-demokratiškoje grupėje (lyderiai Robert Schuman, Maurice Schumann, Georges, Bidault, Pierre Pflimlin ir kt.), Nepriklausomųjų (lyderis A. Pinay, Paul Reynaud ir k.) ir tam tikroje dalyje S.F.I.O. (nacionalinių socialistų) grupės, kuri dabar vadovauja vyriausybei.

— Koks yra Prancūzijos intelektualų ir masių nusistatymas religijos atžvilgiu?

— "Prancūzijos visuomenė supuvo pradedant galva, jos atgimimas taip pat vyksta pradedant nuo galvos" — taip man prieš 30 su viršum metų yra pasakęs Paryžiaus Katalikų instituto rektorius, Jo Emin, kardinolas Baudrillart (miręs karo metu), kuris buvo ir žymus istorikas. Jo žodžius patvirtina prancūzų gyvenimo stebėjimas. Intelektualinė prancūzų visuomenė tikrai yra stipriai atgimusi religiniu požvilgiu. Pradedant tiksliųjų mokslų sritimi, Prancūzijos instituto narių tarpe, kuris apima Tiksliųjų Mokslų (Sciences), Medicinos ir kitas akademijas ir baigiant bendrąja Prancūzų akademija, valstybinių universitetų profesūra ir įvairiausių šakų intelektualais — sutinkama labai daug sąmoningų, praktikuojančių katalikų. Kasmet rengiamos Prancūzų Katalikų Intelektualų savaitės sutraukia tūkstančius klausytojų ir paskaitininkai jose, išskyrus vieną antrą išimtį, yra žymioje daugumoje pasauliečiai intelektualai.

Į kasmet rengiamas Socialines savaites iš viso krašto suplaukia 3,500-4,000 dalyvių, dau gumoje pasauliečių.

Čenstakavos Marija

V. Jonyno vitražas E. St. Louis lietuvių bažnyčioje

"La Paroisse Universitaire" (Universitetinė parapija) — organizacija, kuri apjungia išimtinai viešųjų valstybinių mokyklų (nuo liaudies mokyklos ligi universiteto) mokytojus ir profesorius savo metiniuose kongresuose susilaukia 3-4,000 dalyvių.

Katalikų leidiniai, kaip pvz. naujasis Šventraščio vertimas, vadinamas "Jeruzalės Biblija" siekia šimtų tūkstančių tiražo.

Katalikų gydytojai, inžinieriai, teisininkai, vaistininkai ir k. yra susibūrę į atskiras federacijas, kurios priklauso Pax Romana diplomuotųjų šakai MIIC — Mouvement International des Intellectuels Catholiques, kuriam priklauso ir mūsoji Ateitininkų Sendraugių sąjunga.

Deja, plačiųjų masių, ypačiai darbininkijos, dauguma yra stipriai nukrikščioncjusi. Vidutinis prancūzas nėra joks agresyvus antireligininkas, bet indiferentas. Kelerius metus gyvenant Prancūzijos kaime ne vieną kartą teko išgirsti iš prancūzų ūkininkų: "aš esu tikintis, bet nepraktikuojantis"... Būdinga dar ir taai, kad tie indiferentai ir "nepraktikuojantieji" vaikus krikštija bažnyčioje, parengia juos Šv. Komunijai, tuokiasi bažnyčioje ir laidojasi taip pat su Bažnyčios patarnavimu. Jie pripildo kaimo bažnyčias per kaikurias dideles šventes: Kalėdų, Velykų, Šv. Marijos Dangun Ėmimo, Visų Šventųjų. Šiaipjau, sekmadieniais ir šventėmis vos mažas nuošimtis telanko pamaldas. Nors ir čia esama išimčių, nes kaikurios provincijos labai uoliai lanko bažnyčias (Bretanija, Vandėja, Alzasas ir k.).

Prancūzų šviesuomenę laukia dideli uždaviniai atkrikščioninti tautos masę. Daug kas ta linkme daroma, bet dar labai daug lieka padaryti.

— Kokius naujus reiškinius Jūs daugiau pastebite po II Pasaulinio karo prancūzų visuomenėje?

— Prancūzų visuomenė po karo sukrėtimų: okupacija, rezistencija, deportacijos, ekzekucijos ir t.t. — dar nėra visai atsigavusi. Be to, ji labai daug ir skaudžių aukų pakėlė po karo pati viena perilgą eilę metų Indokinijoje. Vėliau atsivėrė Šiaurės Afrikos žaizdos: Marokas, Tunisas, o dabar Alžiras Daugis dėl skaudžių pralaimėjimų kaltina valstybės organizaciją, jos institucijas, vyriausybių nepastovumą, partijų gausumą. Nepasitenkinimo banga atplukdė per paskutinius rinkimus į parlamentą pusšimtį vadinamų "pužadistų" (jų vadas vieno provincijos miestelio popieriaus krautuvininkas Pierre Poujade), kurie ligi šiol jokios kūrybinės iniciatyvos neparodė ir vargu beparodys. Prieš keletą metų žymiai rimtesnė banga buvo atnešusi į parlamentą ganagausią vadinamųjų "gaulistų" (nuo generolo de Gaule) grupę, bet ir ši nieko nepadarė ir sutirpo-suskilo, palikdama tik kelis ištikimuosius parlamente.

Tikriausia pats įstabiausias naujas reiškinys prancūzų gyvenime po II-jo karo yra socialinio aprūpinimo didžiulis pagerinimas. Socialinis draudimas (tiksliai verčiant tektų sakyti Socialinis saugumas — Securite Sociale), kuris apima visokiausią medicinos pagalbą, ligoninių, sanatorijų išlaidas ir t.t. Be to, labai didelį socialinį vaidmenį vaidina vadinamos Šeiminės pašalpos (Allocations Familiales), kurios gausesnėms šeimom sudaro daugiau kaip 30% jų normalinių pajamų. Iš čia staigus prancūzų tautos prieauglio šuolis pirmyn.

Ūkiniu požvilgiu Prancūzija po karo taip pat padarė milžinišką šuolį pirmyn. Plataus vartojimo prekių ne tik netrūksta, bet yra plačiausias pasirinkimas įvairiomis kainomis. Stambiosios pramonės, lėktuvų, automobilių gamybos srityse Prancūzija savo išradimais, patobulinimas kai kur net pirmauja. Jos pagaminti elektriniai "garvežiai" (lokomotyvai) laimėjo pasaulinį greičio rekordą.

— Didžiosios galybės šių dienų Europoje yra Anglija, Vokietija, Prancūzija ir Italija. Kiek jos linkusios ir kiek jos pajėgios priešintis augančiai komunizmo grėsmei?

— Nepaisant 5 milionų prancūzų, balsuojančių už komunistų sąrašus, ir 6 milionų panašių italų, mano giliu įsitikinimu, komunizmas jokioje Vakarų Europos valstybėje negalės įsivyrauti be karinės intervencijos iš Sovietų Sąjungos pusės. Atsiminus, kad nustalinimas yra sukėlęs labai didį sąmyšį tiek pačioje Sovietų Sąjungoje, tiek ypačiai, jos pavergtose šalyse, atrodo, kad karinis Vakarų Europos užpuolimas šiandien nebesudaro artimo pavojaus. Pati sovietinė sistema yra praradusi, net pačių komunistų eilėse, savo patrauklumą. Be to, netenka pamiršti, kad, kiek Prancūzijoje, tiek Italijoje, balsuojantieji už komunistus anaiptol nėra savo didžiulėje daugumoje joki sąmoningi komunistai, bet paprasta nepatenkintųjų ir suviliotųjų "armija", kurią pavyko sugundyti demagogiškais šūkiais ir būvio pagerinimo pažadais. Prancūzijoje, be to, nuo revoliucijos laikų dar tebesvyruoja "mada", kad reikia balsuoti už galimai "kairesnius" sąrašus.

Žymiai didesnis pavojus Vakarų Europai gali netolimoje ateityje grėsti iš sufanatizuotų arabų minių, kurias labai intensyviai ėmėsi pastaruoju laiku "globoti" Sovietų Sąjunga, Nasserio isteriškos megalomanijos dėka...

Prof. Andre F. Cournand, laimėjęs Nobelio premiją

Rodo savo šeimai pranešimą iš Stockholmo, kad jisai yra vienas iš premijos laimėtojų už mediciną. Premija siekia $38,683.58. Ją pasidalys su dar dviemis laimėtojais: dr. D. W. Richards, 60 m., (iš Kolumbijos universiteto) ir dr. W. Forssmann, 52 m. (iš Kreuznach, Vokietija).

KRONIKA

● **Aldona Šlepetytė** sėkmingai išlaikius doktorato egzaminus dabar rašo disertaciją iš filosofijos.

● **Dail. Ant. Rūkštelės** kūrinių paroda Chicagoje bus atidaryta gruodžio mėn. 1 d. Parodą organizuoja Chicagos Dailininkų sąjunga. Su savo paveikslais parodos metui į Chicagą iš Los Angeles atvyks ir pats dail. A. Rūkštelė.

● **JAV Lietuvių Bendruomenės biuletenio** spausdinama 225 egzemplioriai. Jis išsiuntinėjamas LB apygardų ir apylinkių vadovybėms, LB tarybos ir centro valdybos nariams, lietuviškoms įstaigoms, spaudai, draugijoms ir kt. Biuletenio jau išėjo trečias numeris.

● **Dail. Bronius Murinas** šią vasarą ir rudenį praleido labai kūrybingai. Padarė apie 40 piešinių ir eilę škicų. Daug peisažų sukūrė Beverly Shores — ežero pakrantėje šviečiant saulei, artėjant audrai, kopų vaizdus. Taipgi sukūrė keletą natiurmortų, portretų. Tai vis daugiausiai akvarelė. Turi ir temperos bei aliejinių dažų tapybos: Lietuvos sodyba, Kryžiuočiai puola Liškiavos dvarą, Vytautas prie Juodųjų jūrų, Sekmadienis prie lietuviškos bažnytėlės ir kt. Mūsų dailininkas savo laisvą nuo darbo laiką uoliai sunaudoja kūrybai. Jau turi tiek pripiešęs paveikslų, kad šią žiemą galės suruošti savo kūrinių atskirą parodą.

● **Povilas Landis**, lietuvis salezietis broliukas iš šv. Kryžiaus parapijos Chicagoje, yra paskirtas didelės saleziečių vedamos spaustuvės instruktoriumi saleziečių amatų mokykloje Paterson, N. J. Jis moko spaudos meno 50 jaunuolių.

Šviežias **saldus** sūris gaunamas kasdien Metrikių — Farm Food Co. krautuvėje.

Saldus sūris yra lengviau virškinamas ir labai sveikas valgyti visiems, o ypač negalintiems vartoti druskos. Jis yra gaminamas iš saldaus pieno.

Reikalaukite maisto krautuvėse, kur perkate kasdieninius produktus. Jeigu negausite, telefonuokite YArds 7-8393 ir bus pristatyta.

Stasys Metrikis

FARM FOOD CO., 1804 West 47th Str.

Atvykęs į Metrikių krautuvę kiekvienas galės paragauti saldaus sūrio nemokamai.

ATVYKITE IR ĮSITIKINKITE

MŪSŲ KAINOS MAŽESNĖS NEGU KITUR!

— o —

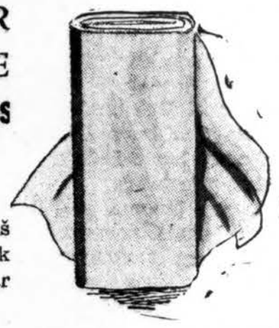

Pasirinkite medžiagas tiesiai iš ritinio ir jums nukirps kiek yra reikalinga vienai eilutei ar kelioms.

● ŠILKAS ● VILNONĖS VIETOS IR ANGLIŠKOS MEDŽIAGOS, ● VELVET, ● MEDVILNĖ, LININĖ IR LANGAMS UŽUOLAIDŲ VISOKIŲ RŪŠIŲ MEDŽIAGA.

Darbo valandos: Kasdien nuo 8:30 val. ryto iki 6 val. vak.; **Pirmadienį iki 7 val. vak.; Šeštad. nuo 8:30 val. ryto iki 5 v.v.**

HENRY S. fraerman

Tel. WEbster 9-4187

215 WEST JACKSON AT WELLS

Patogioje vietoje, kuri lengvai pasiekiama traukinėliu (Elevated), gatvėkariais ir automobiliu.

PRALEISKITE KALĖDŲ ŠVENTES EUROPOJE!!!

Seghetti Travel Bureau kviečia jus pasirinkti vieną kurį iš šių laivų ir pailsėti Europoje, sutinkant Kalėdų šventes ir Naujuosius Metus.

Pagarsėjęs savo puikiu įrengimu ir greičiu laivas **"QUEEN MARY"** išplaukia **LAPKRIČIO 30 DIENĄ.** Prityręs vadovas tai ekskursijai Joseph Mitzl padarys ir Jūsų kelionę labai įdomia.

Norvegų linijos laivas

M. S. BERGENSFJORD išplaukia **gruodžio 8 dieną.** Šis naujas laivas pasižymi liuksusiniu įrengimu ir visiems gerai žinomais skaniais skandinavų valgiais. Vadovas Mr. H. A. HJORTHOLM, kuris yra gimęs Europoje ir ilgai gyvenęs Amerikoje, žino kaip svečius užimti, kad kelionė būtų smagi ir įspūdinga.

Pasauly ketvirtas didžiausias laivas

S. S. LIBERTE, prancūzų laivų linijos, išplaukia **gruodžio 14 dieną.** Kelionės vadovas Mr. Otto Balderiotti, jus iš pirmos dienos laive taip užimponuos, kad jau laivu plaukdami Jūs jausitės esą Paryžiuje.

Norėdami gauti smulkesnių informacijų kreipkitės į

SEGHETTI TRAVEL BUREAU

2451 So. Oakley Ave., Chicago 8, Ill. Telef. YArds 7-3278 ir 7-3279

Nemokantieji anglų kalbos gali rašyti ir lietuviškai

Chicagos švariausias ir moderniškiausias Piknikų Daržas — BUČO DARŽAS

WILLOW WEST INN AND PICNIC GROVE

83rd and Willow Springs Road,

Willow Springs, Illinois

A R Ž I N O T E —

kad galite įsigyti:

Radiją	nuo	$12.50
Televiziją	nuo	$89.00
Fonografą	nuo	$17.50
Vokišką radiją	nuo	$55.00
Hi-Fi fonografą	nuo	$79.00
Dulkiasiurblį	nuo	$45.00
Elektr. skutimosi mašinėlę	—	$14.95
Elektr. laikrodį (žadint.)	nuo	$3.95
TV anteną	nuo	$2.50

ir daug kitų elekt. reikmenų už žemas kainas.

Viskas garantuojama

DAINA TELEVISION

sales - service

Sav. Inž. A. ŠEMENAS

6821 S. Halsted — CLiffside 4-5665

DRAPERIJA...

NEMOKAMAI ĮRENGIAME.

Pagaminami pagal užsakymą mūsų nuosavioje dirbtuvėje.

KILIMAI...

PAGARSĖJUSIŲ FIRMŲ

Kainos pagal susitarimą. Nemokamai apkainuojame jūsų namuose. Atvykstame su pavyzdžiais dieną ar vakare. Visų plač. reklamuojamų firmų

BALDAI - LEMPOS

— LOVOS IR MATRACAI.

Pagaminami baldai pagal užsakymą už fabriko kainas.

STANLEY'S FURNITURE

(Lietuvių Krautuvė)

"Kur klientas atsiunčia savo draugą".

7026 So. Western Ave.

Telef. PRospect 6-2254

Savininkas Stanley C. Tranas

Vestuvių nuotraukos ir augštos rūšies fotografijos mūsų specialybė

PRECIN PHOTO STUDIO

(Incorporated)

EDVARDAS ULIS, sav,

4058 Archer Avenue

Telefonas VIrginia 7-2480

MUTUAL FEDERAL SAVINGS REKORDAS...

- **Įsteigta Chicagoje 1905 metais.**
- **Nuo 1905 metų ši bendrovė pergyveno karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes ir savo taupytojams išmokėjo kiekvieną sutaupytą dolerį.**
- **Augštus dividendus išmokėjo visada be perstojimo.**
- **Partrauksime jūsų pinigus iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.**
- **Pinigams padėti nereikia važinėti.**

Juos galite pasiųsti paštu.
Mes apmokėsime pašto išlaidas.

PRADĖKITE TAUPYTI ŠIANDIEN!

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASS'N

SAVINGS INSURED UP TO $10,000

Chartered & Supervised by the U. S. Government

2202 W. Cermak Rd., Chicago 8, Ill.

Phone VI 7-7747

JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.

Chartered ir Supervised by the United States Government

Įstaigos VALANDOS: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 5 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9-tos valandos ryto iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų. Trečiadieniais visai neatidaroma

Lietuvaitė ir gubernatoriaus barzda

70 metų nuo Rokitų šventovės išgriovimo

IZ. VALANČIUS, East Chicago, Ind.

Žemaitijos gilumoje, prie vieškelio Telšiai-Alsėdžiai, dešimtame kilometre nuo Telšių yra Kęstaičių kaimas. Šiame kaime iki antrosios bolševikų okupacijos, prie vieškelio, kairėje pusėje tebebuvo didžiulė aikštė, apaugusi šimtamečiais įvairiais medžiais, o viduryje — likučiai pamatų ir visokio dydžio akmenų krūva, be to, stovėjo apsamonavęs ir gerokai pakrypęs ąžuolinis kryžius. Prie šios aikštės vartų tebebuvo toksai užrašas: **"Nuo rusų engėjų čia bočiai kentėjo dėl mūsų tikėjimo šventoo".**

Šioje vietoje prieš septyniasdešimts metų buvo graži medinė ir pakankamai erdvi bažnyčia. Be to, čia buvo proto ligonis sergančiųjų kunigų prieglauda-ligoninė. Ši vietovė anais laikais vadinosi Rokitomis. Prie šios bažnyčios buvo Šv. Roko vienuolynas, kurio žinioje buvo ir kunigų prieglauda.

Mums yra žinoma, kad ir anais caro laikais, pavergėjai-rusai dėjo visas pastangas, kad užgrobtųjų kraštų gyventojai būtų kiek galint greičiau nutautinti ir surusinti, kad savo tikybą bei papročius prievarta įbruktų.

Okupantai be pasigailėjimo naikino kas tik buvo lietuviška ir katalikiška. Pirmoje vietoje jie pasistengė sunaikinti vienuolynus, nusavinti vienuolynų turtus ir saviškiams padalinti. Ir tais laikais atėjūnams-rusams vienuolynai buvo pavojingi kaipo katalikybės ir lietuvybės centrai.

Rusų užmačios uždaryti bažnyčią

1886 metais ir šis Rokitų vienuolynas gavo iš valdžios įsakymą, kad kunigai ir vienuoliai išvažiuotų į nurodytą vietą. Įsakymas būk buvęs kelius sykius pakartotas, ir buvęs gana griežtas, bet vienuolyno ir bažnyčios valdytojai nesiskubino įsakymo vykdyti, nors buvęs terminuotas.

Gandas apie tai žaibo greitumu pasklidęs ne tik vietos gyventojų tarpe, bet ir tolimiausius Žemaitijos užkampius pasiekęs. Žemaičiai nujausdami kad rusai gali jėga savo duotą įsakymą įvykdyti, susirūpino ir pradėjo ne tik dienomis, bet ir naktimis bažnyčioje budėti. Rinkosi vyrai, moterys, jauni ir seni. Susirinkusieji bažnyčioje meldėsi ir šventas giesmes giedojo. Taip kurį laiką dieną ir naktį bažnyčioje budėjo, vieni grįždavo į namus pailsėti, o jų vieton kiti ateidavo. Kas dieną vis nauji ir gausesni būriai ateidavo.

Či žinia pasiekė ir tolimesnes Žemaitijos vietoves, iš kur žmonės skubėjo į Rokitas, kad bendrai ir vieningai pasipriešintų caro valdžios duotiems neteisingiems ir nepagrįstiems įsakymams. Turtingesnieji ūkininkai susirūpinę, kad būtų galima kiek ilgesnį laiką išbudėti, pradėjo vežti maistą, vesti jaučius. kurie vietoje buvo skerdžiami ir gaminamas maistas susirinkusiems.

Grumtynės su girtais kazokais

Maskoliai įsitikino, kad be prievartos vienuoliai iš Rokitų neišvažiuos ir jie bažnyčios negalės uždaryti. Gubernatorius nutarė jėga išvežti vienuolius ir uždaryti bažnyčią. Jis ryžosi pats tą niekšišką darbą atlikti. Lydimas didelio būrio girtų kazokų jis įsiveržė į bažnyčią. Bažnyčioje, gubernatoriaus įsakymu, kazokai visu smarkumu puolė beginklius ir ramiai besimeldžiančius žmones. Girti ir įniršę rusai su bizūnais pradėjo kapoti vyrus, neaplenkdami moterų ir vaikų, paleisdami į darbą net kardus. Minia tuščiomis rankomis pasipriešino ginkluotiems ir girtiems užpuolikams. Nuo vyrų neatsiliko ir moterys, kurios didvyriškai kovojo su įniršusiais burliokais. Žemaičiai vieningai ir ryžtingai priešinosi, net prieš patį gubernatorių, kuris buvęs petingų vyrų gerokai aplamdytas; viena jauna mergaitė, vos aštuoniolikos metų amžiaus Ona Aleksaitė iš Aleksių kaimo, visu smarkumu ir žemaitišku atkakumu puolė tiesiai gubernatoriui į barzdą ir be jokio pasigailėjimo barzdą pusiau plėšė. Pasakojama, kad nuo O. Aleksaitės rankų gubernatoriaus barzda gerokai nukentėjusi.

Savaime aišku, po žiaurių ir ilgų kautynių ginkluoti kazokai mūšį laimėjo. Beginklių ir ramiai besimeldžiančių žemaičių kraujas ir ašaros upeliais tekėjo. Daug vyrų ir moterų buvo sulaikyta ir į vienuolyno virtuvę suvaryta ir uždaryta, bet visi per dūmtraukį išlipo ir pabėgo. Visdėlto kelios dešimtys žemaičių turėjo didelius pinigus sumokėti, kad išsipirktų. Pats klebonas kun. Juknevičius buvo ištremtas į Sibirą.

Vienuolius išvežė, turtą — popui

Vienuoliai buvo išvežti į Kretingą. Šv. Sakramentas, šv. Roko paveikslas ir visas kitas bažnytinis inventorius buvo išvežta į Alsėdžius. Šv. Roko paveikslas iki pat antrosios bolševikų okupacijos tebebuvo didžiojo altoriaus viršuje, ir šiaip daug įvairių paveikslų puošė bažnyčios sienas. Vėliavos ir kiti bažnytiniai rūbai iki paskutiniųjų laikų tebebuvo saugojami.

Kitas visas bažnyčios ir vienuolyno turtas buvo atiduotas Skuodo popui. Bažnyčia nugriauta ir visa medžiaga išvežta į Skuodą, iš ko rusai pasistatė sau cerkvę. Bažnyčios ir vienuolyno pastatai, žemė, gyvuliai ir visas kitas turtas taip pat buvo atiduotas Skuodo popui, kuris tai išnuomodavo. Kiek toliau nuo vienuolyno sodybos ir bažnyčios buvo vandens malūnas, kuris taip pat buvo atiduotas popui.

Kražių bažnyčia

Kenstaičiai...

Lietuvos Nepriklausomybės laikais ši vietovė vadinosi Kęstaičiais. Anksčiau buvusios šventovės jokių žymių nebebuvo, apart buvusio šventoriaus vietoje augančių medžių, bažnyčios pamatų ir vienuolyno pastatų likučių bei kapų. Kitoje pusėje kelio, netoli bažnyčios iki antrosios bolševikų okupacijos tebebuvo karčiamos pastatai, bet čia buvo pradžios mokykla, pašto punktas ir autobusų sustojimo vieta. Kapai iki pat paskutinių laikų tebebuvo prižiūrimi ir tvarkomi. Kapus puošė apstus kryžių skaičius, kurių tarpe buvo naujų ir gražių. Kapai iš visų pusių buvo apaugę dangų siekiančiomis pušimis, bet pačiuose kapuose jokių augančių medžių nebuvo, o tik vieni kryžiai ir žydinčios gėlės. Pasakojama, kad šiuose kapuose esą daug kunigų palaidota, todėl gyventojai noriai ir nuoširdžiai prižiūri ir tvarko.

Atgavus Lietuvai nepriklausomybę, žemės reformos metu iš popo buvo atimta užgrobtoji žemė ir išdalinta vietos bežemiams ir mažažemiams. Pats centras su tebesančiais trobesiais buvo atiduotas pilnon nuosavybėn senam nuomininkui Tamošauskui, o malūnas taip pat jo nuomininkui J. Abramavičiui. Šventorius, kapai ir durpynai pavesti Telšių vyskupijos kūrijos žiniai. Iki pat bolševikų okupacijos durpynais naudojosi Telšių kunigų seminarija.

Minėjo 50 m. sukaktį

1936 metais, lapkričio mėn. tuometinis Alsėdžių klebonas kun. K. Jadviršis buvo suorganizavęs didelį ir iškilmingą 50 metų sukakties minėjimą. Į šį minėjimą suplaukė daugelis šimtų žmonių. Iš Alsėdžių atėjo bažnytinė procesija, su vėliavomis, kryžiumi, altorėliais ir atsinešė Šv. Roko paveikslą, kuris buvo prieš 50 metų burliokų iš didžiojo altoriaus išimtas. Tokia pat procesija atėjo ir iš Lieplaukės. Buvusiojo didžiojo altoriaus vietoje po kryžiumi buvo paruoštas altorius, kuriame pakabino aną šv. Roko paveikslą. Buvo atlaikytos šv. Mišios, pasakytas pritaikintas pamokslas. Pamaldų metu giedojo Alsėdžių ir Lieplaukės chorai.

Po pamaldų atvirame ore buvo susirinkimas, kurio metu buvo perskaitytas atitinkamas aktas ir papasakoti anų laikų prisiminimai tų žmonių, kurie dalyvavo mūšiuose su kazokais ir buvo patyrę kazokiškos nagaikos. Šiame minėjime dalyvavo ir ana karingoji mergaitė Ona Aleksaitė, kuri gubernatoriui pusiau barzdą plėšė. Ji nebeatrodė karingai — veidas išvagotas, gyvenimo naštos palenkta, atėjo lazdele pasiramščiuodama ir, su skaudžiomis ašaromis, prisiminė anas caro laikų padarytas skriaudas ir neteisybes.

Alsėdžių klebonas kun. Kastantinas Jadviršis, buvo susirūpinęs vėl toje pačioje vietoje pastatyti naują bažnyčią. Tuo reikalu jau buvo pradėti darbai. Aukos plaukė ir Žemaičių Kalvarijos Ūkininkų Smulkaus Kredito draugijoje buvo atidaryta einamoji sąskaita, kurioje jau buvo graži pinigų suma, bet kilęs karas ir bolševikų okupacija šį sumanymą laikinai nutraukė.

Rokitų skerdynės buvo berods pirmosios Lietuvoje, 7 metais anksčiau kaip Kražiuose. Rokitos buvo retai apgyventame kaime, kuriame tikriausiai tegyveno tik paprasti bemoksliai žemaičiai, bet jie susiorganizavo ir vieningai bei didvyriškai pasipriešino prieš neteisingus caro valdžios duotus įsakymus. Šis įvykis yra svarbus ir mums yra būtinas prisiminti ir paminėti.

Nuo Gogho iki Gauguino

Iš spaudos išėjo įdomi meno studija apie poimpresionistinį laikotarpį: "Post-Impressionism: From van Gogh to Gauguin". Studiją parašė John Rewald. Veikalas turi 612 pusl. ir kainuoja $15.

Mes valome ir taisome visų rūšių apšildymo įrengimus. Taip pat turime pilną pasirinkimą naujų centrinių pečių ir katilų.
Mes turime Lennox, Bryant ir Hess gazo apšildymo įrengimus. Iškeiskite jūsų seną stokerį, alyvos degintuvą arba gazo degintuvą į naują moderniską apšildymo įrengimą. Jokio įmokėjimo, 5 metai išsimokėti. Nemokamiems apskaičiavimams kreipkitės į —
RACINE HEATING COMPANY
8040 South Racine Avenue Tel. AB 4-2065 arba SO 8-7446

BRUNO and PAUL KRATOCHVIL
Announce that
THE GOLDEN GOOSE RESTAURANT
Formerly Benes Restaurant
IS NOW OPEN FOR BUSINESS
The Public is Invited To Try Our Fine
AMERICAN and BOHEMIAN COOKING
Breakfasts - Lunches - Dinners From 6:30 a.m. Until 8 p.m. Daily
1813 South Ashland Avenue CAnal 6-9302

K. GASIŪNAS SIUVĖJAS MOTERŲ RŪBŲ
Priima moteriškų kostiumų ir paltų užsakymus. Iš įvairių kailių užsakyti paltai duodami išmokėjimui. Jie toli pralenkia savo kokybe gatavus ir pigiau kainuoja.
6715 SOUTH MARSHFIELD AVENUE
Chicago 36, Illinois . . . Tel. REpublic 7 - 6329

ANGLŲ KALBOS PAMOKOS
K. GINEITIS
6402 S. Fairfield Ave., Chicago 29
Tel. HEmlock 4-8037
Vertimai — Pilietybė — Laiškai
duoda pamokas. Prieš karą baigęs Čikagos universitetą.
1 dol. 25 ct. val. — privačios.
(3-čias augštas, durys po kairei, arti 63-čios gatvės ir California Ave.)

DĖMESIO — NAMŲ SAVININKAI IR KONTRAKTORIAI
Spintos gaminamos pagal užsakymą naujiems ar seniems namams. Taip pat atliekame bendrą medžio darbą krautuvių, tavernų ir restoranų atremontavimui. Formica Tops atremontuojant virtuves. Mieste ar priemiestyje.
Tel. MErrimac 7-6931

CHICAGO RAVIOLI CO. INC.
2380 S. Blue Island Ave.
VIrginia 7-6459
For real Italian made Ravioli & Meat sauce
CHICAGO RAVIOLI BRAND
"MAMA MADE"

NELAUKIT, nes rytoj jau gali būti pervėlu!
Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nekaimei ištikus neturėsite jokių nemalonumų.
GENERALINIAI AGENTAI šių kompanijų:
AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE COMPANY
AMERICAN BONDING COMPANY
AMERICAN INDEMNITY COMPANY
DUBUQUE FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
FIREMAN'S FUND INSURANCE COMPANY
FIREMAN'S INDEMNITY COMPANY
INDUSTRIAL INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
PACIFIC NATIONAL FIRE INSURANCE COMPANY
PEARL ASSURANCE COMPANY
RELIANCE INSURANCE COMPANY
UNIVERSAL INSURANCE COMPANY
WESTERN FIRE INSURANCE COMPANY
WESTERN CASUALTY & SURETY COMPANY
"Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters"
O'MALLEY and McKAY, Inc.
222 W. Adams St. Room 800
Telefonas CEntral 6-5206

Yra kalbama mieste, kad STEIN TEXTILE BENDROVĖJE rasite didžiausią pasirinkimą už nebrangias kainas įvairių vilnonių, šilkinių, medvilninių, užuolaidoms ir uždangalams medžiagos. Taip pat ir paltams medžiagų vyrams ir moterims.
STEIN'AS turi metinį išpardavimą, štai pavyzdys kainų:
Geriausios ANGLIŠKOS bei "worsted MEDŽIAGOS kostiumams, kurių kainos paprastai yra $9.80, dabar tik ..$4.50
Visokiausių pamušalų už pigias kainas. Spausdintas šilkas ir plaunamas "Sil-O-Shan", "antique taffeta", paprastai $1.98, dabar tiktai .....98c.
60 colių vilnonės medžiagos ir "flannel" vyriškiems ir moteriškiems kostiumams tiktai $1.89
48 colių užuolaidoms bei uždangoms medžiagos, vertės iki $2.98, tiktai $1.39
Grynų spalvų Fortisan ir Metallic Cloth užuolaidoms tik .$1.09
Atvykite į STEIN TEXTILE ir patys įsitikinkite. Su kiekvieną pirkiniu virš $20.00 gausite vienai suknelei medžiagos
Pas STEIN'Ą jūs rasite didelį pasirinkimą nuotakoms, kaip tai ..."laces", satiną, taffetą, "brocades", Shantung, ir t. t. Taip pat liekanas medžiagų pamušalams už baisiai pigias kainas. kaip dovaną.
STEIN TEXTILE CO.
1306 SOUTH UNION AVENUE
1 blokas į rytus nuo Halsted St., 1½ bloko į pietus nuo Roosevelt Rd. Atdara 7 dienas savaitėje iki 5:30 val. vak.
Tel. MOnroe 6-8152.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Siunčiame dėvėtus ir naujus drabužius, medžiagas, vaistus ir maisto produktus.. Senus ir naujus daiktus priimame ofise.
Galima siųsti ir paštu.
Visi siuntiniai siunčiami su jau apmokėtu muitu ir pristatymas garantuojamas
REIKALAUKITE KATALOGŲ
Taip pat siunčiame daiktus užsakomus Anglijoje.
Siuntiniai pristatomi gavėjui 5—6 savaičių bėgyje.
T. KUCZEWSKI & COMPANY
4102 Archer Ave. **Tel. FRontier 6-6399**
Ofisas atdaras: Nuo pirmad. iki šeštad., nuo 9 v. ryto iki 8 v. v.

AUDYKLA JUOSTA
Sav. Kazys Prišmantas
1805 West 46 Street
Chicago 9, Ill.
Telef: LAfayette 3-3085
Gamina juostas, takelius, juosteles pagalves vardinių, gimimo ir kitų progų dovanoms.

PAGELBĖKITE ARTIMIESIEMS UŽ GELEŽINĖS UŽDANGOS
Atsidarė nauja įstaiga pagelbėti saviesiems pasiųsti siuntinius į Lietuvą, esantiems Sibire ir kitose Rusijos vietose.
Viską apmokate vietoje (muitą ir persiuntimo išlaidas) ir Jūsų artimiesiems nieko nereikės mokėti. Pristatymas yra garantuotas ir greitas, 5-6 savaitės. Galima siųsti naujus ir dėvėtus daiktus ir vaistus.
UNITED OVERSEAS PARCEL SERVICE
1263 N. Paulina St., Chicago 22, Ill. Tel. HU 6-3353
Asmenys, kurie gyvena toliau ir negali asmeniškai atvykti, gali pasiųsti siuntinius paštu su adresu, kam ir kur reikia pasiųsti, mes apskaičiuosime, kiek kainuos muitas ir persiuntimo išlaidos, ir jums pasiųsime sąskaitą. Siųskite augščiau nurodytu adresu.
Raštinė atidaryta nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro. Pirmadieniais ir Ketvirtad. nuo 10 val. ryto iki 9 val. vakaro.
PALATINE BARGAIN BASEMENT
Tose pat patalpose yra pagarsėjęs "Palatine Bargain Basement", kuriame yra milžiniškas pasirinkimas visokių rūšių medžiagų ir medžiagų liekanų už nepaprastai žemas kainas vyrų ir moterų kostiumams ir kitokiems rūbams. Taippat yra didelis pasirinkimas įvairių medžiagų liekanų, kurios tinka ir pasiuntimui į užsienį ir savam naudojimui namuose.
Užvažiuokite pamatyti ir jūs įsitikinsite, kad pas mus yra didžiausias pasirinkimas ir žemiausios kainos.

PRANEŠIMAS
Naujas patarnavimas
CALUMET SRYČIAI
Dantų plokštelės gaminamos ir taisomos.
Įtaisomi plokštelėse nauji dantys sulūžusių vieton.
Dantų plokštelių (Plates) taisymas atliekamas per 1—3 val.
Atdara kasdien nuo 9 iki 6 val. v. Pirmad., Ketvirtad. nuo 9 iki 9 v. v. Šeštad. nuo 9 iki 12 val. prieš piet.
CAL—CITY DENTAL LAB
633 Wentworth
Torrence 2-2072
Calumet City

HAVE YOUR CAR WINTERIZED NOW BEFORE THE COLD WEATHER COMES AROUND!
ROAD & SHOP SERVICE
FACTORY TRAINED MECHANICS ON
• Automatic Transmissions • Clutches
• Brakes • Complete Motor Rebuilding
• Ignition • Front Ends • Wash & Grease
Phillips 66
LEN WASS SERVICE
Arnold Neyer and Len Wass, factory trained experts
N. W. Corner Archer and California, LA 3-8855
Open 7 days a week including Sunday till midnight

JUCUS SISTERS RESTAURANT
(Naujai) dabar atidarytas
Galima gauti rūgščių kopūstų ir kitų skanių lietuviškų valgių. Atidarytas per visą naktį.
29 metai toje pat vietoje.
1608 W. 47th St., Tel. LA 3-9670

SVARBUS PRANEŠIMAS MŪSŲ TAUPYTOJAMS
2%
Du nuošimčiu mokėsime už taupymo indėlius (savings accounts) pradedant Liepos 1 d., 1956 m.
Visi indėliai iki $10,000.00 apdrausti Federal Deposits Insurance Corporation.
METROPOLITAN STATE BANK
2201 West Cermak Road
Chicago 8, Illinois Tel.: VIrginia 7 - 6430

MENO PARODĄ RUOŠIANT

A. RŪKŠTELĖ, Los Angeles

Šių metų lapkričio mėn. 10 d. bus atidaryta dail. J. Pautieniaus kūrinių paroda Los Angeles, Šv. Kazimiero parapijos salėje. Šią parodą ruošia Los Angeles Dailiųjų Menų klubas. J. Pautienius, čikagiškis, rodo gražų pavyzdį ir kitiems mūsų dailininkams, gyvenantiems jo kaiminystėje, — nebijoti didesnių nuotolių ir savo kūrinius rodyti visur, kur lietuvių esama. Gi savo dailės kūrinių rodymas saviesiems yra gražus kultūrinis bendravimas tarp kūrėjo ir bendruomenės. Taigi dail. J. Pautieniaus ryžtą tenka tik sveikinti ir linkėti sėkmės.

Ta proga norisi šiek tiek pakalbėti ir apie patį dailininką. Apie jo kūrybą tarti žodį susidarys kita proga — kai atsidarys jo kūrinių paroda. Apie J. Pautienių, kaip dailininką, tikiu, daugiau ar mažiau mums teko girdėti ir spaudoje skaityti. Ypač jam atsikėlus į JAV, kur jis pasidarė labiausiai aktyvus, kūrybiškai veržlus ir nuolatos ieškąs naujo. Norėtųsi tvirtinti, kad jo pasyvi laikysena kūrybos atžvilgiu per dvidešimt su viršum metų buvo lyg kaupimasis savyje, belaukiant patogaus ar pribrendusio laiko prasiveržti. Įdomu ir keista, kad tas išsiveržė jam esant toli nuo tėvynės. O gal taip ir reikėjo. Tremtis daugiau reikalinga veiklumo, darbštumo ir pasišventimo. Jeigu tie reikalavimai privalomi kiekvienam tremtiniui, tai ypač jie privalomi kultūrininkui ir kūrėjui. Išeinant iš to, tikiu, ir J. Pautieniaus prasiveržimas bei kūrybinis lūžis tampa suprantamesni. Antra vertus, šio gyvenimo eiga, greitis, nuolatiniai ieškojimai naujo išjudina kiekvieną turintį veiklumo kibirkštį. Gi J. Pautienius šiandien yra tų žmonių virtinėje, kurie negali būti nieko neveikią. Jis veiklus savo kūryboje, jis veiklus ir viešame kultūriniame gyvenime.

Reikia pažymėti, kad pati Chicago (tartum lietuvių sostinė ir kultūrinis centras), su tiek lietuvių kultūrininkų bei šviesuomenės, duoda malonaus paskatinimo ir dail. J. Pautieniui. Taigi, jei ne medžiaginis, tai moralinis veiksnys yra lemiantis būti kūrybingu. Nenuostabu, kad visi ir visų sričių čikagiškiai menininkai yra veiklūs ir kūrybingi, nes su jais eina tūkstančiai bendraminčių, ieškančių dvasinio peno. Geri ženklai gerai ateičiai.

Dail. J. Pautieniaus kūrinių paroda Los Angeles bus jau trečioji jo, kaipo vieno dailininko, paroda Amerikoje. Ankstyvesnės buvo Chicagoje ir New Yorke. O kur visa eilė J. Pautieniaus pasirodymų su savo darbais mišriose parodose! Jų čia nevardysiu. Galiu pažymėti, kad jis dirba, kaip niekad prieš tai nedirbo. O toks darbas kūrėją visada veda augštyn. Kaip dail. J. Pautienius dirba ir ką jis sukūrė — pamatysime Los Angeles. O jam pačiam — pasisekimo.

Įvertino kovotoją prieš diktatorių Peroną

Kolumbijos universiteto prezidentas dr. G. Kirk įteikia aukso medalį Dovydui M. Torino, laikraščio "El Intransigente" leidėjui, kuris nukentėjo Argentinoje gindamas laisvę.

Vaikų Literatūra Lietuvoje

Naujausieji leidiniai okupacijoje

ANT. BERNOTAS, Waterbury, Conn.

Paskutiniais pora metų bolševikų okupuotoje Lietuvoje išleidžiama labai daug vaikams literatūros. Štai kelios tokios knygos:

1. **P. Cvirka** KUPRIUKAS MUZIKANTAS, pasaka, iliustracijos B. Mingėlaitės, Valstybinės Grožinės Literatūros leidyklos leidinys, Vilnius, 1953 m., 24 psl.

Šioje pasakoje priešmokyklinio amžiaus vaikams P. Cvirka papasakojo kupriuko muzikanto nuotykius: kaip jis, visų pajuokiamas dėl savo kupros, griežęs smuikele vestuvėse, grįžo namo ir pelkėje atsisėdo pailsėti. Čia kupriukas susapnavo, kad jis griežia puikiuose rūmuose, o ponios ir ponai šoka. Už griežimą jis buvo apdovanotas, bet pasirinko tik tuščią maišą. Kai rytą pabudo, pamatė, kad jis nebekuprotas. Po to jį visi labai gerbė ir mylėjo. Artimo dvaro ponas, didelis godišius, patyręs apie kupriuko laimę, panorėjo ir pats likti turtingas. Jis su kupriuko smuikele taip pat sėdėjo pelkėje, sapnavo tokį pat sapną ir buvo apdovanotas: jis pasiėmė aukso maišą. Už godumą raguotieji jį apmurdė ir, kai jis rytą pabudo, pasijuto besąs su didele kupra.

Įdomios spalvotos iliustracijos, B. Mingėlaitės atliktos lietuvių liaudies meno motyvais.

Knygutės išleista 30,000 egz. jos redaktorius J. Stukas, meninis red. E. Jurėnas, techn. red. Č. Vyšomirskis, korektorė D. Meciūnaitė.

2. ATVAŽIAVO MEŠKA, lietuvių liaudies dainelė, iliustravo N. Jatulytė, Valstybinės Grožinės Literatūros leidyklos leidinys, Vilnius, 1955 m.

Tai labai savotiškai išleista knygutė — sulankstoma, lyg koks žemėlapis ar žaidimų lenta, sudėta iš 5 dalių. Dainelės tekstai ir iliustracijos sulipdyti iš abiejų pusių ant kartono lapų, tarp savęs sujungtų kalenkoro nugarėlėmis.

Kiekviename puslapyje telpa iliustracija ir dainelės "Atvažiavo meška su alučio bačka" pora eilučių. Dailininkė N. Jatulytė visus dainelėje minimus gyvulius ir paukščius nupiešė dėvinčius rūbus, išmargintus lietuviškai sraštais, ir juosinčius tautinėmis juostomis.

Knygutės išleista 75,000 egz. ats. redaktorė A. Liobytė, men. red. E. Jurėnas, techn. red. Č. Vyšomirskis, korektorė G. Patašiūtė.

3. **Petras Cvirka** KVAILUTĖ IR LAUMĖ, pasaka priešmokyklinio amžiaus vaikams, piešiniai L. Ločerio, Valstybinės Grožinės Literatūros leidyklos leidinys, Vilnius, 1954 m., 20 pusl.

Čia P. Cvirka papasakoja vaikams, kaip viename kaime gyveno trys seserys, kurių viena kvaišutė, ir brolis Bebenčiukas. Kada brolį, bežvejojantį ežere, pagrobė pakrantėje gyvenanti laumė ir nusigabeno į savo namus, vyresniosios seserys viena po kitos išėjo brolio ieškoti. Bet, kadangi jos pakelėje nepadarė niekam gero ir nesuteikė prašomos pagalbos, laumė pasigrobė ir jas. Tik kvailutė, eidama brolio ieškoti, visiems suteikė prašomą pagalbą, visi jai padėjo ir ji išvadavo brolį ir abi seseris.

Knygutė gausiai iliustruota spalvotais paveikslais.

Knygos išleista 25,000 egz., ats. redaktorė A. Liobytė, technik. red. Č. Vyšomirskis, korektorė N. Karūnaitytė.

4. NAUJIENOS, lietuvių liaudies daina, iliustravo N. Jatulytė, Valstybinės Grožnės Literatūros leidyklos leidinys, Vilnius, 1954 m., 16 pusl.

Knygutėje išspausdinta dainelė: "Aš mačiau girdėjau, malūne naujieną girdėjau", kurioje apdainuojamas malūnininkas ežys su jo vaikais, vėžys — su plaktuku šieno pjovėjas, pelėda meškeriotoja ir žiemos metu ąžuolyne sudygę grybai, kurių niekas neberanda ir nebenurauna. Gale pridėta ir dainelės melodija.

Knygelė labai gražiai iliustruota spalvotais paveikslais, pieštais lietuvių tautiniais motyvais.

Knygutės išspausdinta 50,000 egzempliorių, jos redaktorius J. Žemaitis, meninis red. Ed. Jurėnas, techn. red. Č. Vyšomirskis, korektorė A. Tarasevičienė.

5. E. Čarušinas DIDELI IR MAŽI, skaitymėliai priešmokyklinio amžiaus vaikams, vertė V. Pauliukonis, iliustracijos autoriaus, Valstybinės Grožinės Literatūros leidinys, Vilnius, 1954 m., 28 pusl.

Knygutėje aprašymėliai iš miško žvėrių ir paukščių gyvenimo. Motinos mokina savo vaikus, kaip gyventi, kaip statytis namus, kaip ieškotis maisto, kaip slėptis ir nuo priešų gintis.

Telpa šių paukščių ir žvėrių aprašymėliai: antis ir ančiukai, geniai ir geniukai, jerubė ir jerubiukai, kiškiukai, voverė ir voveriukai, elnė ir elniukas, lapė ir lapiukai, briedė ir briedžiukas, lūšė ir lūšiukas, lokė ir lokiukai, bebrai ir bebriukai.

Gražios, spalvotos iliustracijos, patraukliai atvaizduota gamta. Skaitymėliai vaikams artimi ir suprantami, tik visą reikalą gadina paskutiniame puslapyje įdėtas pamokymas, kuriame jaunieji skaitytojai mokinami, kad užaugę turės kasti kanalus, tvenkti upes, griauti kalnus ir būti naudingi "Tėvynei mylimai ir tarybinei liaudžiai".

Knygutės išleista 40,000 egz. redaktorius J. Stukas, techn. red. Č. Vyšomirskis, korektorė P. Subačiūtė.

Tiria bičių maistą

Cornell universitete mokslininkai, kuriems vadovauja prof. E. Dyce, tiria tą specialų maistą, kurį bitės ducda, kai nori išsiauginti motinėlę. Tas maistas išaugina ją stambesnę, su išvystytu vaisingumu, galinčią sudėti per parą iki 2 000 kiaušinėlių, taigi — kartais daugiau, negu ji pati sveria. Tas maistas vadinamas bičių želė ir jo svaras dabar kainuoja daugiau kaip $10,000. Anot mokslininkų, tas maistas pakelia jį vartojančio savijautą, įgalina dirbti protinį darbą be pavargimo, sužadina apetitą, sunormalina augimą neišsivysčiusių vaikų, palengvina moterims, kenčiančioms kritiškame jų amžiuje, panaikina chroniską nuovargio jausmą, pailgina gyvių amžių, atnaujina susidėvėjusias glandas, organizmui duodant jaunatviškumo jausmą.

Atsiminimai apie Sinclair Lewis

Rašytojo Sinclair Lewis žmona parašė savo atsiminimus apie jį. Knygą išleido Harcourt, Brace & Co. Veikalo vardas: "With Love from Gracie: Sinclair Lewis 1912-1925". Sinclair Lewis lietuviams įdomus kaip autorius, parašęs "Džiungles" — knygą apie lietuvius, dirbančius Chicagos skerdyklose.

Ar Marija apsireiškė Lietuvoje
Atsakymą rasite J. Budzeikos knygutėje
MARIJOS APSIREIŠKIMAI ŠILUVOJE
Kaina 40 centų
Ją galite gauti
"DRAUGE"
2334 So. Oakley Ave.
CHICAGO 8, ILL.

IMPORTUOTI VOKIŠKI RADIO APARATAI
(AM—FM All-Wave Hi—Fi
BLAUPUNKT DISTRIBUTORS
PETER P. RINKUS, Inc.
Wholesale Distrib. (Urmo prekyba)
2601 W. 63rd St. WA 5-2350-1

Vytauto Augustino
Lietuvos Vaizdų Albumas
LIETUVA
yra geriausia dovana visokiomis progomis. Albumo vaizdai kalba apie Lietuvą visiems suprantama kalba todėl jis tinka visiems, kas kokia kalba bekalbėtų.
Albumas Lietuva
yra gražiausia dovana
Kiekvienam verta šį gražų leidinį pačiam įsigyti ir kitam dovanoti.
Išleido ATEITIS. Jį galima gauti:
Kaina 6 dol.
ATEITIES administracijoj
916 Willoughby Ave.
BROOKLYN 21, N. Y.

Telef. REpublic 7-5508
ADOMAS VAITKEVIČIUS
ANGLIŲ IR ALYVOS PARDAVIMAS
Visų rūšių namų apšildymo sistemos įvedimas, perdirbimas ir pataisymas
Greitas, sąžiningas ir pigus patarnavimas
ATLAS FUEL CO.
Atstovas
4919 So. Paulina St.
PRospect 6-7960

MAŽASIS TOBULYBĖS KELIAS
Parašė:
B. P. MARTIN

Šis kelias, kuris neabejotinai užtikrina visiems pasiekti tas aukštybes, į kurias Dievas vedė Šv. Teresėlę, yra ne tik galimas, bet ir visiems prieinamas. Visas pasaulis, kaip pastebi šv. Augustinas, „negali padaryti ką nors didelio". Tačiau kas negali melstis, nusižeminti ir mylėti?
P. P. Pius XI
Šiame amžiuje šv. Teresėlės Mažasis Kelias yra geriausias. Tikrumoje tėra vienintelis kelias, vedąs į amžinąją laimę. Juk Kristus pats yra pasakęs: „Iš tikrųjų sakau jums, jei neatsiversite ir nepasidarysite kaip kūdikiai neįeisite į dangaus karalystę". Dangus ir žemė praeis, bet mano žodžiai nepraeis...
Knygutė turi 150 puslapių ir kainuoja tik $1.00. Su kietais viršeliais $1.50.

KAIP IŠVENGTI SKAISTYKLOS
Naujai išleista veikalėlis kuris duos naudingų patarimų mums patiems ir kitiems. Skaitykite ir kitiems platinkite šį veikalėlį, nes kiekvienas krikščionis turėtų perskaityti.
Kaina 40 centų
Užsakymus su pinigais siuskite:
DRAUGAS
2334 So. Oakley Ave.
Chicago 8, Ill.

ZOMŠINIAI ŠVARKAI
Reg. $19.95
$15.95

Minkšti, atsparūs dėmėms švarkai, pagaminti iš brangaus importuoto zomšo odos! Turi megstą kalnierių, rankogalius ir juosmenį, su rajono pamušalu, ruda (rust), smėlio, mėlynas, charcoal. Dydžiai 34 iki 46. Augštos vertės, tokia žema kaina. Priimam C.O.D. užsakymus. Pridėkite $1.00 pašto išlaidoms ir apdraudai.
ADELMAN Cleaners, Inc. Glove & Leather
1607 W. Devon 3757 W. Fullerton
HOllycourt 5-5359 DIckens 2-9249

ORIGINALŪS MAURICE MOORE PAMINKLAI nuo 1878 metų

John J. Moore, sav.
Paminklai
Mauzolejai
Akmenys
Markers
Prieš Šv. Supulchre kapines
Ofisas
111 ir Austin Avenue
BEverly 8-6132
Worth, Ill.
Residence Tel. HIlltop 5-6277
Aklųjų akyse atrodė, kad jie mirę, bet jie yra RAMYBĖJE.

TIKTAI MŪSŲ FIRMA ŠVEDIJOJE GALI TAIP PIGIAI PASIŲSTI PAKIETUS. PALYGINKITE TIK KELETĄ SIUNTINIŲ:
Siuntiniai garantuotai pasieks adresatus Lietuvoje per 5—6 savaites
Nr. 1. 20 svarų taukų $23.00
Nr. 2. 20 " ryžių $17.50
Nr. 3. 20 " cukraus $13.00
Nr. 4
900 gr. degintos kavos
450 " arbatos
500 " Kakao
1,000 " pien. šokolado
2,000 gr. cukraus
2,000 " ryžių
900 " kumpio
500 " skalb. muilo
5 gab. tualet. muilo kaina $30.50
MES TAIP PAT SIUNČIAME JŪSŲ PARUOŠTUS SIUNTINIUS UŽ PIGESNES KAINAS NEGU KITUR
Galite atvykti asmeniškai arba užsakymus pasiųsti paštu:
ATLANTIC GIFT SERVICE CO.
1824 WEST CHICAGO AVE., CHICAGO 22, ILL.
Telef. EVerglade 4-5220

CRANE SAVINGS AND LOAN ASS'N
2555 WEST 47th STREET LAfayette 3-1083
B. R. Pietkiewicz, prez.; E. R. Pietkiewicz, sekr. ir advokatas
Mokame augštus dividendus. Kešiuojame čekius. Parduodame ir išperkame valstybės bonus. Taupytojams patarnavimai veltui
ATIDARYKITE SĄSKAITĄ ŠIANDIEN.—Apdrausta iki $10,000.
Darbo valandos: pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 iki 8 val. vakaro; antr. ir penk. 9 iki 5; treč. uždaryta, o šešt. nuo 9 iki vidurdienio.

Duoną ir įvairias skoningas bulkutes kepa

BRUNO'S KEPYKLA
3339-41 S. Lituanica Ave.
Tel. Cliffside 4-6376
Pristatome į visas krautuves ir restoranus, taip pat išsiunčia į visus artimuosius miestus.

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO MR. NELSON, SAVININKO
SAINT CASIMIR MONUMENT CO.
3914 West 111th Street
Vienas blokas nuo kapinių.
Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas mieste!
Telef. — CEdarcrest 3-6335

LIGDĖSIO VALANDOJ
Šaukite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned koplyčia
REpublic 7-8600 — 7-8601 Automobiliams vieta
Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse; gausimas koplyčią arčiau jūsų namų.

ANTHONY B. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 SO. WESTERN AVE. 1410 SO. 50th AVE.
CHICAGO, ILL. CICERO, ILL.
Telefonai — GRovehill 6-2345 arba TOwnhall 3-2109

JOHN F. EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS
4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YA 7-1741-2 ir LA 3-9851
4330-34 South California Avenue
Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

SEKANTIEJI YRA NARIAI CHICAGOS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS
Ambulansų patarnavimas dieną ir naktį. Reikale šaukite mus.

Mes turime koplyčias visose Chicagos ir Roselando dalyse ir suteikiame patarnaujamą
PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401
PETRAS P. GURSKIS
659 West 18th STREET Tel. SEeley 3-5711
ALFREDAS VANCE
177 WOODSIDE Rd., Riverside, Ill. Tel. OLympic 2-5245
POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911
LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2228
JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-1139
VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICERO, Ill. Tel. OLympic 2-1003
ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI
1646 W. 46th STREET YArds 7-0781
STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 W. 69th STREET REpublic 7-1213
2314 W. 22nd PLACE Virginia 7-0671

Moterų GYVENIMAS

No. 42
No. 124

Redaguoja ST. SEMĖNIENĖ, 3321 So. Halsted St., Chicago 8, Ill., Tel. CLiffside 4-5665; VIrginia 7-0618

Saldainiai ir pamėgimai

N. BUTKIENĖ, Reading, Pa.

Kaikurie žmonės, ypač vaikai, labai mėgsta saldainius bei kitus saldumynus. Tiesa, vaikams daugiau reikia saldumynų, kaip suaugusiems. Jų organizmui tai yra tas pats, kaip kuras krosniai. Todėl nereikia ypatingai drausti vaikams valgyti saldainių, galvojant, kad tai sugadins jų dantukus ir apetitą. Žinoma, kas yra perdaug, tas nėra sveika. Be to, gerai pratinti vaikus dažniau, ypač po saldainių valgymo, išplauti burną, kad tarp dantukų nepaliktų trupinėlių.

Kas kita su šokolado pamėgimu. Jo nepatartina daug valgyti, ypač vaikams, kadangi šokoladas labiau gadina dantukus, kaip geros rūšies saldainiai, be to, jis mažina ir apetitą. Apie šitą žino kiekvienas suaugęs žmogus iš gydytojo patarimų.

Saldainiai ir šeimos meilė

Pastebėję, kad saldžių valgių pamėgimas yra pas žmones nevienodas, medicinos daktarai su sidomėjo šiuo klausimu. Mėginant nustatyti tam priežastį, buvo atkreiptas dėmesys į gyvenimo sąlygas mėgstančių valgyti saldainius ir rasta, kad dažniausia tokiems žmonėms, ypač vaikams, trūksta šeimoje meilės: ar jų tėvai šaltesnio būdo žmonės, ar jie neturi pakankamai laiko, o pavargę ir noro, pamėilikauti su vaikais. Kaip gėlytė trokšta saulės spindulių, taip vaikai trokšta jaukumo, šilumos, glamonėjimo ir meilės. Ir jei jie tų nepakankamai gauna, jiems gyvenimas nėra saldus, todėl jie saldina jį saldainiukais ir kitais saldumynais. Tad gera priemonė atpratinti savo vaikus ir auklėtinius nuo saldainių valgymo be saiko, tai parodyti jiems daugiau meilės.

Net ir išdykėlius pirma reikia priglausti, pasijuokti iš jų išdykavimo ir pamėginti geruoju padėti jiems susitvarkyti. Užtenka tik prisiminti pasaką apie vėjo ir saulės galingumą. Juo daugiau vėjas pūtė ir pyko, norėdamas nutraukti nuo jojiko apsiaustą, juo labiau jojikas įsisukdavo į tą apsiaustą. Tačiau saulutei užteko tik meilei nusišypsoti ir jojikas pats numetė šį apsiaustą. Meilės šilima galima daug laimėti.

Kiti pamėgimai, kuriuos amerikiečiai vadina "hobby", priklauso ne gomuriui, bet proto bei sielos reagavimams. Gydytojai tvirtina, kad, jei žmogus nori ilgiau gyventi ir turėti geresnę sveikatą, jis turi saugoti ne tik savo kūną, bet ir sielą. Jis turi leisti pailsėti ne tik raumenims, bet ir smegenims. Tai nereiškia, kad žmogus turi savo laisvalaikį praleisti nieko nebeveikdamas, nuobodžiaudamas. Toks poilsio būdas, gydytojų manymu, dar labiau išvargina žmogų, ypač intelektualą.

Kaip atsigauti poilsyje?

Anksčiau gydytojai siūlė žmonėms, dirbantiems fiziškai, ieškoti poilsio knygoje ar kitame dvasiniame darbe, ir, atvirkščiai, žmonėms, dirbantiems protinį darbą, buvo siūloma sunaudoti poilsį fiziniam darbui. Tačiau ne kiekvienas žmogus gali dirbti jam neįprastą darbą. Dažnai protinis darbuotojas dėl savo silpnos sveikatos ir nepripratimo visai netinka fiziniam darbui, o fiziniam darbininkui nekartą nepakanka išsilavinimo, kad rastų interesą ar pamėgimą moksliniame darbe arba net vien knygų skaityme. Todėl paskutiniaisiais metais gydytojai pradeda siūlyti savo pacientams poilsio laiką užimti tokiu darbu, kuris juos domina, vilioja. Ir nesvarbu, kad fizinio darbo darbininkas sunaudotų poilsio laiką kitam fiziniam darbui, o protinis — kitam protiniam darbui; svarbiausia, kad tai būtų toks darbas, kurį jis dirbtų su malonumu, o gauti rezultatai suteiktų jam pasitenkinimą. Čia visai nesvarbi materialinė nauda.

Užtenka kiekvienam prisiminti savo jaunystę, savo jaunų dienų svajones, kurios buvo vėliau pamirštos ar nuo to malonaus darbo buvo atsisakyta vien dėl materialinių apskaičiavimų. Šitai svajonei išpildyti dabar gydytojai pataria panaudoti poilsio laiką. Taip elgiasi dideli žmonės — pavyzdžiui, Anglijos politikas Churchillis sunaudoja savo poilsį piešimui; Vokietijos kancleris Adenaueris — rožių auginimui. Nekartą būna, kad pašto valdininkas su dideliu pamėgimu daro visokių statybų modelius ir, atvirkščiai, architektas renka pašto ženklų kolekcijas. Atsitinka, kad žmogaus pamėgimas būna artimųjų nesuprastas, net išjuoktas; tada žmogus pradeda to pamėgimo gėdintis ir su juo slėptis, kas dažnai blogai veikia į jo sveikatą. Toks buvo atsitikimas su viena moterimi, kuri per savo visą amžių iš mažens mėgo rinkti vyno butelių etiketes. Kartą ji susirgo ir gydytojas užklupo ją prie albumo su ten įklijuotomis etiketėmis. Ji susigėdo ir mėgino paslėpti albumą. Gydytojas jai nieko nepasakė, bet kitą kartą, ją lankydamas, atsinešė su savim vieno vyno etiketę, kuri, jo manymu, tikrai negalėjo būti pacientės albume, pareikšdamas, kad jis norėtų praturtinti jos vertingą kolekciją. Toks jos pamėgimo įvertinimas ligonei labiau padėjo, kaip prirašyti vaistai.

Apie žmoną ir eilėraščius

Arba kitas pavyzdys, kuris vos nepasibaigė nelaimingai. Tai atsitiko vieno prekybininko šeimoje. Vyras prekybininkas, sugrįžęs po visos dienos vargingo darbo, mėgo namie kurti eilėraščius, kartais ligi vėlyvos nakties. Jo žmona dėl to pyko ir reikalavo mesti šitą "vaikišką" užsiėmimą, o geriau lovoje pailsėti. Pagaliau vyras pradėjo vakarais dingti iš namų ir grįždavo labai vėlai. Tarp vyro ir žmonos prasidėjo dėl to kasdieniniai barniai. Žmona pradėjo įtarinėti vyrą neištikimybe, nes jis negalėjo ar varžėsi atvirai pasakyti, kur praleidžia laiką.

Žmona jau buvo nutarusi skirtis ir kreipėsi pas advokatą, kuriam pavyko išaiškinti, kad vyras praleisdavo laiką bibliotekoje iki jos uždarymo, o po to nekartą dar kavinėje, kur galėtų netrukdomas kurti eilėraščius, kurių jis sugebėjo parašyti gana didelį skaičių ir nemaža jų buvo visai neblogi. Žmona, sužinojusi apie tokią vyro "neištikimybę", suprato savo klaidą, pradėjo didžiuotis savo vyro talentu ir prašyti kiekvieną naujai sukurtą eilėraštį pirma jai paskaityti. Ir nuo tos dienos vyras jautėsi namie visai laimingas, džiaugdamas, galįs namuose taip gražiai pailsėtei, užsiimdamas savo "hobby".

Vaikų laisvalaikio pomėgiai

Kas teikintina suaugusiems, tas tinka ir vaikams, kurie su laiku patys pasidarys suaugusiais. Todėl patartina tėvams ne drausti vaikams užsiiminėti laisvolaikiu tais darbais, kuriems jie turi ypatingą pamėgimą, o. atvirkščiai, skatinti. Tas bus žymiai naudingiau vaikams, negu tušti, beprasmingi, o dažnai ir viliojantieji prie blogų pripratimų žaidimai: kovbojų ar indėnų. Žinoma, nevisada tėvų ištekliai leidžia vaikus aprūpinti tam reikalinga medžiaga, bet reikia stengtis pagal išgalę. Daug vaikų mėgsta piešti, lipdyti, o negavę tam medžiagos, drasko dėžutes, sunaudoja knygų lapus ir t.t., už ką tėvai dažnai baudžia ir griežtai draudžia. Tuo būdu lieka užkirs tas kelias vaikų gabumams pasireikšti. Vaikas, negalėdamas laisvalaikio sunaudoti pagal pamėgimą, pradeda būti neramus, nervingas, o, blogiausia, apatiškas, ir dėlto krenta jo pažangumas moksle, o neretai pasireiškia ir atšalimas tėvams.

Vadinasi, tėvai turėtų vengti šios klaidos. Tėvai turėtų nedrausti vaikams laisvalaikiu užsiiminėti tuo darbu, kuris juos ypatingai domina, žinoma, jei jis nėra antimoralus ar sveikatai kenksmingas. Patys tėvai turėtų paskatinti vaikus surasti darbą, nors jis ir nebūtų ateity praktiškas gyvenime, bet užtai patarnaus, kaip jų "hobby", užims poilsio laiką ir apsaugos nuo nuobodžiavimo bei pavargimo.

Tokiu būdu vaikas augs sveikas ir patenkintas ir iš jo išaugs labiau sugyvenamas ir naudingas visuomenei žmogus. O, svarbiausia neturės nervų pakrikimo, kuo ypatingai serga žmonės Amerikoje dėl jo gyvenimo tempo bei ypatingo dolerių gerbimo.

Felisa Rincon de Gautier

Rosa Mangualde Gonzalez

Mona Marti

Kandidatės į mėrus

Trys moterys kandidatės į mėrus (burmistrus) ir nei vieno vyro — tokia tai yra burmistrystės situacija San Juan mieste, Puerto Rico. Pirmoji (nuo viršaus) yra turtuolė; antroji yra duktė įkūrėjo dabar jau užgniaužtos puertorikiečių respublikonų partijos; trečioji yra televizijos ir radijo artistė — žvaigždė.

Dr. P. Kalvaitytė-Karvelienė

Jos 70 m. amžiaus sukaktis

Š. m. spalio 21 d. sukako 70 metų vienai įdomiausių Lietuvos moterų asmenybių, vienai gabiausių Lietuvos rentgenologių ir žymiai visuomenės veikėjai daktarei P. Kalvaitytei-Karvelienei, kuri dabar įsikūrusi Chicagoje.

Ji gimė 1886 m., Žemaitijoj, Žemgulių kaime, Andrijavos valsčiuje, ūkininko šeimoje. Iki 20 metų išgyveno kaime, dirbo visus namų ir lauko darbus, kokius dirba Lietuvos moteris kaime. Skaityti ir rašyti išmoko namie, labai mėgo skaityti. Tačiau kaimo gyvenimas jos ne patenkino. Ji savyje nešiojo didelį troškimą mokytis.

Dr. Cirtauto žmona pastebėjo jos gabumus ir norus ir, paėmusi ją pas save, pradėjo mokyti. 1907 metais ji išlaikė į II Telšių progimnazijos klasę, kur mokėsi vienerius metus, vėliau ruošėsi privačiai ir 1912 metais išlaikė egzaminus iš septynių mergaičių gimnazijos klasių, o 1914 metais gavo brandos atestatą.

Kelias buvo sunkus, nes truko lėšų, o svarbiausia nerado daugelio žmonių pritarimo suaugusiai merginai mokytis. Tačiau tėvų ir savo brolio, jauno kunigo, palaikoma, o taip pat dėka savo stiprios valios, ji viską nugalėjo. Tada studijavo Petrapilio moterų medicinos institute; po karo grįžo į Lietuvą ir dirbo ligoninėje. 1920 metais gavo Lietuvos valdžios stipendiją ir tęsė mokslą Berlyne, o 1922 metais išlaikė Lietuvoje valstybinius gydytojo egzaminus ir gavo teisę verstis gydytojo praktika.

Dirbo Kauno ligoninėje, kaipo rentgeno skyriaus vedėja iki 1927 m. 1925-28 metais Lietuvos universitete Patologijos Anatomijos prozektoriume; 1927 atidarė savo privatų rentgenologijos kabinetą, kur su dideliu pasisekimu dirbo iki 1938 metų. Tame pačiame laike (1930 1940) buvo atsakominga vedėja Karo ligoninės rentgeno kabinete. Bolševikams užėjus, gyveno Šiauliuose ir dirbo savo srityje. Vėliau nuo 1941 iki 1944 m. Kauno miesto poliklinikos rentg. skyriaus vedėja.

Vokietijoje Kemptene buvo UNRRA tremtinių ligoninėje rentgeno skyriaus vedėja. Atvykus Amerikon, jai teko dirbti labai kuklų vieno gydytojo registratorės darbą.

Rentgenologijoj dirba su dideliu savo darbo nusimanymu ir su dideliu atsidavimu. Lietuvoje ji buvo žymiausias rentgenologas.

Ji daug rašė tos srities klausimais "Medicinos" žurnale. Vienas straipsnis atspausdintas

Dr. P. Kalvaitytė-Karvelienė

"Draugijos", o paskui išleistas atskira brošiūra.

Ji taip pat narys Kauno Medicinos draugijos.

Greta didelio savo profesijos darbo, daktarė Karvelienė buvo įtraukta į visuomeninį darbą, kur taip pat išvarė labai plačią vagą. Apie ją daktarė sako, kad ji dirbo tenai, kur jai atrodė, kad reikia dirbti, arba nėra kas dirbtų.

Jos žymiausia veikla pasireiškė Aboliucionistų draugijoj, kur ji buvo pirmininkė nuo 1924 iki 1938 metų. Ji dalyvavo tarptautiniame Aboliucionistų suvažiavime Graze, Austrijoj, ir Abol. pirmininkų suvažiavime Paryžiuje. Be jos nepraėjo jokš tos srities įstatymas Lietuvoje. Ji labai daug davė paskaitų dvejopos moralės klausimais ir tais klausimais daug rašė.

Ji buvo Baigusių Augštąjį Mokslą Moterų sąjungos narys 1929-44 m., o 1930-32 metais valdybos sekretorius užsienio reikalams.

Ji buvo Lietuvos Moterų tarybos sekretorė užsienio reikalams.

Ji taipgi buvo Tarptautinio Komiteto Kovai su Moterų ir Vaikų Prekyba sekretorė.

Rūpinosi moterų teisėmis į apmokamąjį darbą, į mokslą ir kitais klausimais ir tais klausimais rašė, kartu su kitomis moterimis, memorandumus Lietuvos valdžiai.

Be šių jos nuveiktų darbų, ta stiprios valios ir vispusiškai išsilavinusi moteris, gerai pažįsta, kaip savo, taip ir svetimą literatūrą, moka žymesnes svetimas kalbas, kaip vokiečių, prancūzų, rusų ir kitas. Nors užsidariusi, griežta, kartąis aštri, ji Lietuvoje turėjo gerų draugų, nes nebuvo užsispyrusi ir mokėjo gerbti kitų nuomones.

Dar daug gerų ir darbingų metų mes linkime tai įdomiai moteriai, daktarei Paulinai.

Prof. dr. V. Tumėnienė ir O. Krikščiūnienė

Lietuvių Katalikių Moterų klubas Visų Šventų Parapijoje
Vidury — klebonas kun. J. Saulinskas; rytoj parap. auksinio jubiliejaus šventė

K. Kodatienė

VĖLINIŲ DIENĄ

Vėlė gyvybės mūs tąsa —
Šviesi, skaisti ir amžina.
Nebėr, nebėr šiandien kitos —
Ir man, ir tau taip artimos.

Žmogus užgęs, kai ta žvakelė,
Kuri kapuos liepsnos gražiai;
Ar, kai nunokus uogų kekė,
Palinks prie žemės visiškai.

Karščiausią maldą kalbės lūpos,
Ir širdis verks netekusių.
O minių minios ilgai klūpos...
Gailės gyvieji mirusių.

Mūsų buitis akimirka —
Turtai ir laimė, tai rūkai...
Žemė pakvies, kai dirva grūdą,
Bet kurią dieną, nelauktai.

Rusė giria britus

Rusų balerina **Galina Ulanova,** iš garsiojo rusų Bolshoi teatro, apibūdina anglus esant "nepaveikiamus pašalinės įtakos, entuziastus, spontaniškus ir, svarbiausia, nuoširdžius žmones".

Ulanova pasirodė su baleto kompanija Londono scenoje. Jos pastabos apie "anglų tautinį charakterį" buvo atspausdintos pasikalbėjime sovietų laikraštyje.

Savo interview ji išgyrė scenos darbininkus, orkestrą Covent Garden teatre ir visus anglus, su kuriais ji dirbo. Anglai, ji pridėjo, "jokiu būdu nėra sausi, atstumiantieji, šalti žmonės".

Olimpiada ir moterys

Dvi gražios australietės namų šeimininkės, išrinktos "taktiškiausiomis moterimis", buvo paskirtos Tarptautinio Olimpinių Žaidimų komiteto prezidento amerikiečio Avery Brundage šoferėmis laike 1956 m. žaidimų.

Jos yra Sheila Campbell, 37 metų, ir R. Garin, maždaug to paties amžiaus.

Birutininkių siuntinial į Sibirą

Birutininkių organizacijos Chicagos skyrius turėjo metinį susirinkimą š. m. spalio mėn. 13 diena.

Veiklioji skyriaus pirmininkė S. Oželienė padarė metinę darbų apyskaitą. Paaiškėjo, kad birutininkių pagalbos ranka siekia ne tik Vokietijoje esančius ligonius karius, jų šeimas, bet jos jau suskubo pasiekti ir Sibire esančius. Pasiuntė 17-ka siuntinių maisto. Dešimtį buv. liet. kariams ir 7-nis nežinomoms vargstančioms lietuvėms moterims. Birutinkinės taipgi stipriai remia liet. kultūrinę veiklą.

Į naują valdybą išrinkta: S. Duobienė, Gr. Musteikienė, S. Oželienė (visais balsais), Evel. Oželienė ir L. Žemgulienė. Atsarginiai nariai: Z. Toliušienė ir Vygantienė.

Į Revizijos komisiją įeina: Genienė, Jautakienė, Lipčienė.

Centro valdybos reikalus tvarkyti išrinktos: Matulevičienė ir M. Tumienė.

Po susirinkimo birutininkės su ramovėnais, prie arbatos stalo, aptarė abiems organizacijoms rūpimus tuos pačius klausimus: šalpos reikalą Sibire esantiems kariams ir jų šeimoms ir nutarė drauge ruošti Naujų Metų sutikimą.

Į pasitarimą atvyko veiklieji ramovėnai: gen. Reklaitis, gen. Mieželis, pulk. Genys, kapt. Siliūnas. — **Z. J.**

Kada galima duoti antausį?

Unijų oficialus atstovas pristatė italų madų modelių unijai Romoje kontraktą su pakeistais arba naujai pridėtais paragrafais. Ketvirtuoju punktu buvo įtraukta, kad "bosas" gali atleisti nuo darbo modelę, jei ji nusikalstų, pavyzdžiui, duodama savo viršininkui... autausį.

Pašoko nepatenkinta Wilma Ventavoli iš Milano, protestuodama: "Nepamirškite", ji sušuko, "kad mūsų profesijoje antausiai kartais būna neišvengiami, kai madų kūrėjai bei siuvėjai yra vyrai!"

Suprakaitavęs unijos agentas, apsuptas vienbalsiai pritariančių kitų modelių, turėjo pakeisti tą punktą, kad modelė bus atleista iš darbo, jei ji duos antausį savo "bosui" be "jokio pateisinamo motyvo".

Egiptietės ir dažai

Oficialus laikraštis "Al Goumhouria", leidžiamas Kairo mieste, Egipte, šiomis dienomis patarė egiptietėms moterims nebevartoti daugiau užsieninių lūpų pieštukų, įvairių grožio kremų, pudrų bei kvepiančio muilo.

"Vakarai dejuoja dėl Suezo kanalo", rašė laikraštis, "bet tikrumoje jie dreba dėl savo produktų. Suezo kanalo nacionalizavimo kompanija yra tik pradininkas nacionalizavimo visos pramonės ir suegiptinimo visų produktų".

"Al Goumhouria", kuris dažnai vyriausybės daromus žygius bei darbus praneša iš anksto, šį straipsnį atspausdino moterų puslapyje-skyriuje, bet į jį buvo reaguota labai rimtai užsienio prekybos skyriuje, kuris pranašavo pramonės nacionalizavimą nuo pat kanalo ginčų pradžios.

Mados iš šiaurės

Ką paryžietės parsiveža iš Skandinavijos? Sąrašo pradžioje yra odiniai (žamšiniai) švarkai ir apsiaustai iš Stockholmo, laikomi pigiausiais Europoje ir taunami, pradedant nuo $36 ir brangiau.

Iš Norvegijos: šilti, stori megztiniai, kojinės ir pirštinės, megzti tradiciniu raštu ir labiausiai originalūs savo baltu mezginiu ant liepsnos raudonumo dugno ir vosilkų spalvos mėlynumo ar juodo. Taipgi labai popularus Paryžiuje švedų stiklas — lygus kristolas. Šioje srityje pirmauja Orrefors išdirbiniai ir jie specialistų yra laikomi Europos elegantiškiausiais.